فروش ویژه
اقساط بلندمدت
به همراه تسهیلات وام مسکن
۰۵۱ - ۳۸۰۸۳
شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال شرق (سهامی عام)
شماره ثبت : ۲۶۷۱۵

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
دوشنبه ۳۰ شهریور ماه ۱۳۹۴
۷ ذی الحجه ۱۴۳۶
۲۱ سپتامبر ۲۰۱۵
شماره ۳۵۸۵
۸ صفحه
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی ۱۰۵

درخواست مسئولان و کارشناسان تولید و صادرات زعفران خراسان رضوی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد»؛

زعفران را دریابید

دنیای اقتصاد،گروه کشاورزی- زعفران مهمترین محصول صادراتی خراسان رضوی و حتی کشور به شمار می‌رود که با توجه به ارزآوری بالا و انحصار تولید آن در ایران، از جمله محصولات استراتژیک کشورمان است.با توجه به فرارسیدن پاییز و آغاز فصل برداشت این محصول در هفته‌های آینده و نیز ارائه آماری از سوی گمرک درباره میزان صادرات این محصول...

در صفحه ۸

در میز گرد «دنیای اقتصاد»
با موضوع «انتخابات نظام مهندسی ساختمان» مطرح شد؛

چالش‌های نظام مهندسی ساختمان

صفحه ۴ و ۵

عکس: دنیای اقتصاد/حسین حسین زاده

سرمقاله

اکوتوریسم و فرصت‌ها
(بخش سوم)

مژگان ثابت تیموری*

هر فعالیتی در حوزه‌های مختلف، فرصت‌هایی را برای افراد حاضر در محیط پیرامونی و حتی دور اما وابسته ایجاد می‌کند که در صورت هوشیاری و دقت نظر می‌تواند منجر به کسب درآمدهای پایدار شود. این قاعده در خصوص گردشگری طبیعی نیز مصداق دارد. به‌طوری‌که با ورود گروه گردشگر به یک محیط طبیعی بسته به طول مسیر دسترسی و یا نفوذ گروه به منطقه مورد نظر (منطقه هدف تفرج) و نیز بسته به قابلیت‌های آن محیط می‌توان فعالیت‌هایی را احیا نمود که اولویت آن‌ها خدمات است.

به این معنا که در صورت شناسایی یک منطقه به‌عنوان منطقه اکوتوریسمی، ابتدا شناسایی منطقه با کمک افراد محلی صورت می‌گیرد و پس از شناسایی منطقه و زیرساخت‌های مورد نیاز خصوصاً در تفرج‌های گسترده طولانی‌مدت، ساکنان محلی می‌توانند با ارتقاء کیفیت سکونتگاه‌های خود مطابق با بوم‌ساخت منطقه، اقدام به جلب توجه گردشگران نموده و با رفع نیازهای ایشان به کسب درآمد نیز دست یابند. آنچه مسلم است خدمات جانبی مرتبط از جمله، کمک‌های اولیه، ابزارآلات مورد نیاز، اغذیه و خوراک بومی و سنتی، وسیله نقلیه جهت جابه‌جایی که البته بهترین موارد استفاده از چهارپایان است؛ از جمله سهل‌الوصول‌ترین فرصت‌های ایجاد شده برای کسب درآمد افراد محلی خواهدبود.

...ادامه در صفحه ۲

یادداشت

معماری با بستر بالندگی اقتصاد و فرهنگ
مزدا نوبری
صفحه ۶

نگاهی به سکه‌های عهد اشکانی
رضا سلیمان نوری
صفحه ۸

گفت‌وگوی صریح و متفاوت با برزو دبیریان، عضو شورای شهر مشهد؛

تعامل شهرداری با دولت بسیار خوب است

عکس: طاها جاودانی / دنیای اقتصاد

صفحه ۳

«دنیای اقتصاد» از مهمترین ایستگاه راه‌آهن کشور در خراسان رضوی گزارش می‌دهد؛

ایستگاهی پرتردد با مسافرانی راضی

صفحه ۷

شاخه جوانان بنیاد امید ایرانیان خراسان رضوی به مناسبت سال‌روز ارتحال آیت‌الله طالقانی برگزار کرد؛

یادی از ابوذر انقلاب

صفحه ۲

«دنیای اقتصاد» به‌مناسبت روز شعر و ادب فارسی بررسی می‌کند:

خراسان؛ آسمان پرستاره ادبیات فارسی

صفحه ۶

فرش مشهد
فرش مشهد، فرش برتر
www.MASHADCARPET.com

سرمقاله

اکوتوریسم و فرصت‌ها– بخش سوم

ادامه از صفحه اول...

در کنار این فرصت‌ها، در حوزه وسیع‌تر می‌توان اشتغال‌زایی برای راهنمایان گردشگری طبیعی را نیز مثال زد که بهترین این راهنمایان افراد محلی و بومی هستند که مطابق استانداردهای اکوتوریسم آموزش دیده باشند.

این فرآیند به همین‌جا محدود نخواهدشد و آنچه از این پس به احیای منطقه مورد نظر کمک خواهدنمود تبلیغات مصور و سفرنامه‌های مکتوب است که سایرگروه‌ها و افراد طبیعت دوست را به منطقه جلب می‌کند.

■ آموزش افراد محلی

با توجه به کمبود بودجه‌های دولتی در حوزه گردشگری این امکان برای احیای بخش خصوصی بسیار مناسب خواهدبود.

شاید برخی گمان دارند که اگر مسیرهای دسترسی اصلاح شوند به ورود بیشتر گردشگران کمک می‌کند ولی بایستی مد نظر باشد که در این شرایط این افراد دیگر طبیعت‌گردان حرفه‌ای نخواهند بود و لذا بهتر است با آموزش افراد محلی که نسبت به منطقه خود حس مالکیت دارند اقدام به برنامه‌ریزی نمود به‌طوری‌که به آن‌ها القا شود که در صورت وجود جاده و مسیری غیرآسفالت، شما می‌توانید با سنگفرش یا حفظ پوشش گیاهی منطقه در مسیرها، اقدام به جلب توجه بیشتر طبیعت‌گردان نموده و حتی می توان با هماهنگی متولیان امر، برای حفظ و یا حتی احیای مسیرهایی اینچنین، اقدام به دریافت ورودیه از گردشگران نمود که البته مستلزم ارائه خدماتی دیگر در کنار این محل ورود نیز هست که می‌توان به حداقل آن‌ها یعنی معرفی مسیر و جاذبه‌های موجود در محیط، معرفی راهنمایان محلی و معرفی اتراقگاه‌ها و خوراک های محلی اشاره نمود.

در کنار این فضای ایجاد شده، تبادلات فرهنگی مثبت، آموزش‌های زیست محیطی توسط کارشناسان و افراد تحصیل کرده (که البته می‌تواند از میان افراد حاضر در گروه‌های طبیعت‌گردی باشد)، احیای محیط طبیعی منطقه به منظور جلب بیشتر گردشگران از مهمترین فرصت‌هایی است که می‌تواند به افزایش تنوع زیستی، رونق اقتصادی، تبادلات فرهنگی منتهی شود.

در کنار این شرایط که تأثیر مستقیم بر محیط طبیعی منطقه مورد نظر و نیز ذی‌نفعان آن دارد، پدیده گردشگری مجازی نیز رونق خواهدیافت که می‌تواند به‌عنوان یکی از نافع‌ترین کسب و کارها مطرح باشد.

این نوع گردشگری برای افراد محلی در اولویت اول و سپس برای وبلاگ نویسان، متخصصین عکاسی، فیلمسازی، نویسندگان و نقاشان می‌تواند بسیار درآمدزا باشد و با احیای سایت‌های گردشگری و نیز برپایی نمایشگاه‌های مرتبط، اشتغال جمعی متفاوت و گسترده از جامعه را به دنبال داشته باشد.

البته بایستی حضور اکثریت را در حد ظرفیت تحمل محیطی منطقه حفظ نموده و با برنامه‌ای منظم و حساب شده، با همراهی آژانس‌ها، فدراسیون‌ها، گروه‌های مردمی و دستگاه‌های اجرایی مرتبط اقدام به آموزش و سپس پذیرش میهمانان نمود که آثار ناشی از حضور گردشگران به حداقل رسیده و میزبانان محلی آن‌ها را وادار به مقاومت در برابر ورود به حریم منطقه نکند.

***عضوهیأت علمی گروه مدیریت و برنامه‌ریزی گردشگری، پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی**

در بازدید معاون رئیس‌جمهور از شرکت نیان‌الکترونیک خراسان رضوی مطرح شد؛

ضرورت ایجاد منطقه آزاد ویژه صنایع الکترونیک در استان

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع– معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور در هفته‌ای که گذشت، سفری به مشهد داشت و در جریان این سفر، بازدید کوتاهی از بخش‌های مختلف شرکت دانش‌بنیان «نیان الکترونیک» از قبیل فازهای تحقیق و توسعه، فازهای تولید الکترونیک و تولید مکانیکال، برق صنعتی و ... انجام داد.

در حاشیه بازدید سورنا ستاری مسأله لزوم ایجاد منطقه آزاد تجاری ویژه صنایع الکترونیک در خراسان رضوی مطرح شد که وی در این زمینه وعده همکاری داد.

■ وعده همکاری معاون رئیس‌جمهور

قائم مقام شرکت نیان الکترونیک در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» در خصوص ضرورت ایجاد منطقه آزاد تجاری ویژه صنایع الکترونیک در استان اینطور می‌گوید: کالاهای ما اقلام ریز الکترونیکی است اما در گمرک تخصص لازم برای تشخیص این کالاها و میزان تعرفه هر یک وجود ندارد و این مسأله باعث می‌شود عوارض گمرکی زیادی از ما دریافت شود و از طرف دیگر پروسه ارزیابی این کالاها نیز بسیار طولانی است و این امر رقابت‌پذیری ما را از دو جنبه زمان و هزینه در بازار کاهش می‌دهد.منصور میرچولی با بیان اینکه معاون رئیس‌جمهور در جریان بازدید از شرکت نیان الکترونیک برای ایجاد این منطقه آزاد وعده همکاری دادند و قرار شد جلسه‌ای نیز در همین زمینه برگزار و راهکاری ارائه شود، اظهار می‌کند: در حال حاضر چنین منطقه آزادی در استان یزد وجود دارد و افراد بدون هیچ تشریفات گمرکی کالا را وارد یا صادر می‌کنند. وی با اشاره به اینکه در استان یزد این منطقه آزاد در فاصله پنج کیلومتری فرودگاه قرار دارد، خاطرنشان می‌کند: در خراسان رضوی منطقه آزاد سرخس را داریم اما در آنجا نیروی متخصص لازم برای استقرار منطقه آزاد تجاری ویژه صنایع الکترونیک وجود ندارد؛ پارک علم و فناوری نیز پیش از این برای استقرار این منطقه آزاد پیشنهاد داد اما در آنجا نیز زیرساخت‌های لازم برای این امر وجود ندارد. پیگیر این مسأله بودیم و معاون علمی رئیس جمهور وعده همکاری دادند.

کمالی فهیم: وعده‌های معاون رئیس‌جمهور به ویژه در حوزه صادرات محصول وعده‌های حمایتی بود

■ میان‌برهای ایجاد منطقه آزاد

معاون تحقق محصول شرکت نیان الکترونیک نیز با اشاره به اینکه در این بازدید سعی کردیم پتانسیل‌های دانشی شرکت نیان الکترونیک و ارزش افزوده محصول را نشان دهیم، در خصوص وعده‌های معاون رئیس‌جمهور عنوان می‌کند: وعده‌های معاون رئیس‌جمهور به ویژه در حوزه صادرات محصول وعده‌های حمایتی بود. سعید کمالی فهیم با اشاره به طرح درخواست ایجاد منطقه آزاد ویژه صنایع الکترونیک از سوی مسئولان شرکت نیان الکترونیک در جریان این بازدید، تصریح می‌کند: رویکرد ما در طرح این مسأله این است که شرایطی ایجاد شود تا برای واردات و صادرات کالای خود درگیر سیستم‌های اداری، گمرک و ... نباشیم. وی این نکته را نیز یادآور می‌شود که ایجاد منطقه آزاد پیچیده است اما راه‌های میان‌بری نیز وجود دارد که معاون رئیس‌جمهور در این زمینه وعده همکاری دادند.

شرکت «نیان الکترونیک» با نیت تجاری‌سازی دانش الکترونیک در شاخه الکترونیک قدرت در صنایع مهم زیربنایی کشور و در جهت طراحی و ساخت تجهیزات مبدل‌های انرژی الکترویک در سال ۱۳۷۴ تأسیس شد؛ به کارگیری نظام‌های کنترلی معتبر و کارآمد، ساختار سازمانی فرآیندگرا و زیرساخت‌های طرح‌ریزی شده در ۲۰ سال فعالیت این شرکت باعث شده است تا ظرفیت تولید و تنوع محصولات و خدمات آن روز به روز افزایش یابد.

در حال حاضر گروه صنعتی نیان با زیرگروه‌های نیان الکترونیک، نیان باتری، نیان انرژی، نیان فلز و فروش خدمات مهندسی نیان در زمینه طراحی و تولید مبدل‌های تأمین انرژی و منابع تغذیه تجهیزات آی.سی.تی، طراحی و تولید تجهیزات انرژی‌های نو، طراحی و تولید ساختارهای فلزی، تولید باتری، خدمات پس از فروش، مشاوره و اجرای پروژه‌های ای.پی.سی و «ترن‌کی» در تجهیزات پاور فعالیت می‌کند.

شاخه جوانان بنیاد امید ایرانیان خراسان رضوی به مناسبت سال‌روز ارتحال آیت‌الله طالقانی برگزار کرد؛

یادی از ابوذر انقلاب

دنیای اقتصاد– ۱۹ شهریورماه سال‌روز ارتحال آیت‌الله سیدمحمود طالقانی، از چهره‌های شاخص انقلاب، دومین رئیس شورای انقلاب، نخستین امام جمعه تهران پس از انقلاب و عضو مجلس خبرگان است و به همین مناسبت کارگاه آموزشی و جلسه پرسش و پاسخ شاخه جوانان و دانشجویان بنیاد امید ایرانیان خراسان رضوی با عنوان «یادی از ابوذر انقلاب» برگزار شد.

مدرس دانشگاه، نایب‌رئیس و عضو شورای مرکزی بنیاد امید ایرانیان خراسان رضوی در این جلسه در خصوص دلایل محبوبیت آیت‌الله طالقانی در بین مردم به ویژه جوانان انقلابی و گروه‌های متنوع سیاسی سال‌های منتهی به پیروزی انقلاب اسلامی با اشاره به شخصیت چندوجهی ایشان اظهار کرد: او از عمق جان به مبانی حاکمیت مردم بر سرنوشت خویش اعتقاد داشت و به تعبیری می‌توان گفت بخشی از مجاهدت آیت‌الله طالقانی تبیین و شناخت حاکمیت دموکراتیک مبتنی بر ارزش‌های دینی و انسانی بود؛ او تلاش کرد نشان دهد که بین دین و آزادی، دین و دموکراسی، دین و علم هیچ‌گونه تضاد و پارادوکسی وجود ندارد.

او از عمق جان به مبانی حاکمیت مردم بر سرنوشت خویش اعتقاد داشت و به تعبیری می‌توان گفت بخشی از مجاهدت آیت‌الله طالقانی تبیین و شناخت حاکمیت دموکراتیک مبتنی بر ارزش‌های دینی و انسانی بود

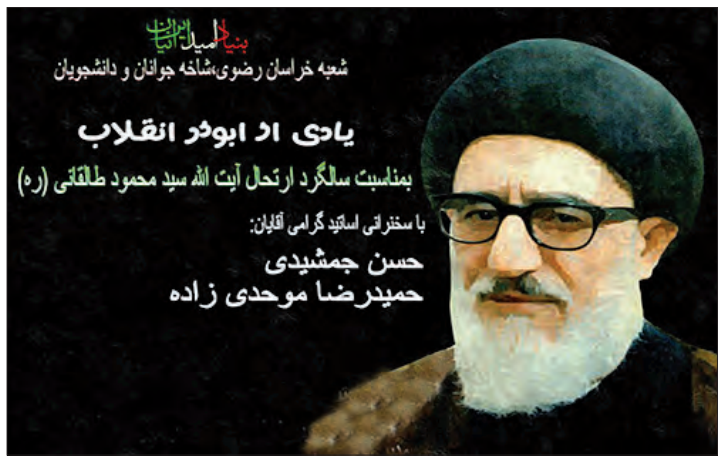

یکی از برجسته‌ترین اصول نظری و فکری ایشان اصل «خردورزی و عقلانیت» بود

■ تفکر شورایی آیت‌الله طالقانی

حمیدرضا موحدی‌زاده با بیان اینکه تفکر شورایی آیت‌الله طالقانی زبان‌زد عام و خاص بود، خاطرنشان کرد: ایشان در اولین خطبه نماز جمعه تهران در این‌باره بسیار منطقی، رسا و قاطع به ایراد سخن پرداخت.

وی با اشاره به اینکه آیت‌الله طالقانی آزادی و عدالت‌خواهی را لازم و ملزوم یکدیگر معرفی می‌کرد، افزود: او درد اصلی مردم ایران را استبدادزدگی و راه درمان آن را مبارزه با فقر، جهل و استبداد می‌دانست؛ این مؤلفه‌ها عناصری بود که شخصیت آیت‌الله طالقانی را در بین توده مردم و نسل جوانان انقلابی صاحب نفوذ و تأثیرگذار کرده بود.

عضو شورای مرکزی بنیاد امید ایرانیان استان در خصوص هدف آیت‌الله طالقانی از نوشتن کتاب «پرتویی از قرآن» تصریح کرد: به نظر می‌رسد وی به دنبال پیدا کردن راهبردی برای بازگشت جامعه به فرهنگ قرآنی بود؛ همچنین او این سؤال را مطرح می‌کرد که یک اجتماع سالم چگونه اجتماعی است و چه ویژگی‌هایی می‌تواند داشته باشد؟

او در اثر ارزشمند خویش به تجزیه، تحلیل و تفسیر اجتماع سالم از منظر قرآن پرداخت.

■ جایگاه خردورزی در تفکر آیت‌الله طالقانی

موحدی‌زاده به اصول حاکم بر تفکر آیت‌الله طالقانی نیز اشاره و عنوان کرد: یکی از برجسته‌ترین اصول نظری و فکری ایشان اصل «خردورزی و عقلانیت» بود؛ در نگاه وی همه باورها، ارزش‌ها و برنامه‌های اسلام و قرآن بر حکمت و عقل سلیم استوار است؛ او بر این عقیده استوار بود که یک عالم دینی در راه مبارزه با خرافات، نباید به خود شک و تردید راه بدهد.

نایب‌رئیس بنیاد امید ایرانیان در خصوص راهکارهای آیت‌الله طالقانی برای دستیابی به جامعه سرشار از قسط و عدل نیز اظهار کرد: بازگشت به اسلام راستین و فرهنگ اصیل قرآنی، اعتقاد و اجرای اصل آزادی تفکر و بیان در جامعه اسلامی، اجرای اصل «تسامح و مدارا» در رابطه با دگراندیشان، مخالفان یا دشمنان،پیاده‌سازی اصل حاکمیت مردم بر سرنوشت خویش از طریق اجرای اصل شوراها و سپردن کارها و امور جامعه به دست خود مردم، رعایت جایگاه مقتضیات زمان و مکان و ایجاد موازنه بین دیانت و روشنفکری برخی از راه‌حل‌های ایشان بود.

خبر

بیمه‌گریزی برای کارفرمایان راهگشا نیست

ایسنا– رئیس شورای عالی کانون کار خراسان رضوی گفت: بیمه‌گریزی راه‌حل خوبی برای مشکلات کارفرمایان نیست.

رحمت‌الله پور موسی با بیان اینکه سهمیه بیمه از کارفرما در تامین اجتماعی ۳۰ درصد است، اظهار کرد: به تناسب افزایش حقوق سهم کارگران هفت درصد و سهم کارفرمایان ۲۳ درصد است که سه درصد از سهم کارفرما توسط کارگاه پرداخت می‌شود.

وی با اشاره به اینکه هرچه حقوق فرد بیشتر باشد سهم بیمه بیشتری برای وی پرداخت می‌شود، عنوان کرد: متأسفانه کارگاه‌های زیادی وجود دارد که حق کارگران به خصوص در زمینه بیمه در آن ضایع می‌شود.

پورموسی با بیان اینکه از ۸۰۰ هزار کارگر استان ۱۰۰ هزار نفر بیمه ندارند، گفت: کارگاه‌هایی وجود دارد که نه تنها بازرسی از آن انجام نمی‌شود بلکه کارفرمایان آن نیز در صورت بازرسی، کارگران خود را مخفی می‌کنند در صورتی که این اقدام به ضرر هر دو نفر است.

رئیس شورای عالی کانون کار خراسان رضوی با تأکید بر اینکه سازمان تامین اجتماعی ملاک کار خود را تنها لیست ارسالی توسط کارفرمایان قرار داده است، خاطرنشان کرد: کارگاه‌هایی که فعالیت دائمی دارند نباید به کارفرما این اجازه را بدهند که لیست کارگران را کمتر از حد واقعی رد کنند.

پورموسی بیمه کارگران ساختمانی معادن را که مشاغل سخت دارند در اولویت دانست و افزود: با این وجود در بحث بیمه ارزش‌گذاری برای اولویت اهمیت چندانی ندارد چراکه وقتی رابطه کار و کارگر برقرار شد طبق قانون باید حق بیمه کارگر پرداخت شود و این ربطی به حوزه فعالیت آن کارگر ندارد.

رئیس شورای عالی کانون کار خراسان رضوی با بیان اینکه بیمه مشاغل سخت باید در اولویت‌کاری دولت قرار بگیرد، تصریح کرد: متأسفانه کارگران مشاغل سخت سهمیه کمی از بیمه می‌برند در حالی که دولت باید با طرح‌های حمایتی خود مانند پرداخت ۲۰ درصد از حق بیمه به کارگران این مشاغل کمک کنند.

پورموسی در خصوص اجرای طرح آموزش کارگران قبل از کار، اظهار کرد: اگر این طرح در سراسر کشور برگزار شود قطعا در خراسان نیز با توجه به بافت شهر مشهد که دارای حجم بالایی از ساخت‌وساز است اجرایی خواهد شد چراکه بیشترین آمار حوادث ساختمانی مربوط به این استان است.

رئیس شورای عالی کانون کار خراسان رضوی با تأکید بر اینکه آموزش لازمه هرکاری است، گفت: دولت هزینه هنگفتی را برای کارگرانی که در حوادث آسیب می‌بینند پرداخت کرده و از طرف دیگر خانواده‌های این کارگران نیز دچار مشکلات زیادی می‌شوند که با آموزش کارگران این مشکلات رفع خواهد شد.

پورموسی آموزش هشت تا ۱۲ ساعته را برای کاهش آمار حوادث ناشی از کار ضروری دانست و افزود: با بودجه‌ای که صرف حوادث ناشی از کار می‌شود می‌توان اشتغال‌زایی کرد و همچنین پیامد حوادث ناگوار را به حداقل رساند.

رئیس شورای عالی کانون کار خراسان رضوی در ادامه تصریح کرد: دارندگان کارت مهارت شاید در برخی از موارد دچار خطا شوند اما برای دریافت این کارت باید دوره‌هایی را سپری کرده و آزمون بدهند.

خانه های علم برای حمایت از کودکان کار

خودمان ساخته‌ایم، با دست‌های خالی. باز هم می‌خندد. تو بهت‌زده‌ای. هیچ نمی‌گویی انگار که لال شده‌ای. می‌گوید کودکانی را که می‌بینید در میان فقر و گرسنگی و اعتیاد شناسایی کرده‌ایم. می‌پرسید شناسایی؟ می‌گوید به خانه‌هایشان رفته‌ایم . البته اگر بشود نامش را خانه گذاشت . سرپرستشان را راضی کرده‌ایم که آن‌ها را برای تحصیل به خانه علم بفرستند.

کمی از وضعیت بچه‌ها برایتان می‌گوید. از این که یک یا هر دوی والدینشان درگیر اعتیاد است که اوراق هویت و شناسنامه ندارند و از تحصیل در مدارس محروم شده‌اند، می‌گوید گرسنه‌اند و چیزی برای خوردن ندارند.

مکث می‌کند. باز می‌گوید، به راستی گرسنه‌اند، این بار دیگر نمی‌خندد. از وضعیت سلامتشان می‌گوید، تو بهتت می‌زند. می‌گوید این بچه‌ها در این محله‌ها برای زنده ماندن باید بجنگند. هوا گرم است اما دست‌هایشان یخ زده است.

می‌گوید هیچ بعید نیست درگیر اعتیاد شوند نوجوانی که پدرش درگیر اعتیاد است و دوستان عیاش پدرش به خانه اشان رفت و آمد دارند، می‌آیند پای منقل، یک چیزهایی می‌کشند و می‌روند، امنیت و آسایش ندارند. می‌گوید نگاهشان کنید، به کودکان اشاره می‌کند. بی‌گناهند. راست می‌گوید، بی‌گناه‌اند. می‌گوید این‌جا خانه‌ای‌ست برای تحصیل کودکانی که وصفشان را شنیدید.

می‌گوید تحصیل از حقوق ابتدایی و بدیهی هر کودکی است.

می‌گوید ما به پاخواسته‌ایم برای گرامی‌داشت حقوق کودکانی که هیچکس تا به حال وجودشان را به رسمیت نشناخته است. می‌گوید این‌ها که برایتان گفتم قصه نیست. به یاد می‌آوری، تمام فیلم‌هایی که دیده‌ای، کتاب‌هایی که خوانده‌ای را. دلت می‌خواهد دست کارگردان فیلم اجتماعی که اخیرا دیده‌ای را بگیری بیاوری‌اش به این خانه و بگویی تراژدی شهر تو این است. با تمام حواس پنج گانه‌ات درکش کن. دستان کوچک پینه بسته کودکان کار را ببین، لمس کن. بوی نامطبوع این مناطق را استشمام کن.

غذاهایی که نمی‌خورند را بچش. حالت به هم می‌خورد از تمام شکلات داغ‌هایی که در کافی‌شاپ‌ها هنگام بحث درباره معضلات اجتماعی با دوستانت نوشیده‌ای. می‌پرسی می‌شود در این خانه فعالیتی داشت؟ می‌گوید اتفاقا برای یکی از کلاس‌هایمان دنبال معلم می‌گشتیم.

هر هفته ، همین روز و ساعت منتظرتان هستیم . یک سال از آن روز می‌گذرد. به این خانه می‌آیی اما دوربینت را همراه خود نمی‌آوری. تمام آن چه که هستی را پشت در جا می‌گذاری. به سوژه ی عکاسی‌ات الفباآموخته‌ای.

هر بار که در ایستگاه غدیر از قطار پیاده می‌شوی، آن روز و آن خواب ناخواسته چند دقیقه‌ای را به یاد می‌آوری. می‌گویی به موقع از خواب پریدم، قبل از آن که خیلی دیر شود .

پی‌نوشت: خانه‌های علم نام مراکزی است که توسط جمعیت امام علی(ع) برای حمایت از کودکان کار و محروم از تحصیل در محلات محروم و معضل خیز سراسر کشور راه‌اندازی شده است.

ما اکنون پذیرای بیش از ۱۰۰ کودک محروم و زن سرپرست خانوار محلات حاشیه شهر هستیم، در دو خانه ایرانی در قلعه ساختمان و طبرسی. اگر می‌خواهید برای توسعه فعالیت‌های این خانه‌ها یاری‌مان کنید به ما بپیوندید.

شماره تماس روابط عمومی: ۰۹۳۷۷۷۵۹۸۳۵
www.jamiat.ir

گفت‌وگوی صریح و متفاوت با برزو دبیریان، عضو شورای شهر مشهد؛

تعامل شهرداری با دولت بسیار خوب است

عکس: طاها جاودانی / دنیای اقتصاد

به‌عنوان مثال، موضوع واگذاری ساختمان شهرداری به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان؛ آقای شهردار برای این واگذاری باید از شورای شهر اجازه می‌گرفتند

دنیای اقتصاد، سیدمهرداد امیرکلالی- تابستان سال ۹۲ که هنوز اعضای تازه وارد شورای شهر در گرماگرم آشنایی با این فضای جدید بودند با برزو دبیریان گفت‌وگویی درباره کسب اکثریت کرسی‌های شورای شهر مشهد توسط جبهه پایداری، عملکرد شهردار سابق و رویکردهای شورای شهر سابق و فعلی داشتیم.
دبیریان در آن مقطع برای انتخاب شهردار مشهد معتقد بود که نیازی نیست که به دنبال چهره شهردار باشیم و از همین شهر می‌توان گزینه خوبی پیدا کرد.
حال با گذشت نزدیک به دوسال از مدیریت شهردار فعلی مشهد و همچنین گذشت دو هفته از انتخابات هیات رئیسه شورای شهر در شروع سومین سال کاری خود با او گفت‌وگوی مفصلی داشتیم.
دبیریان که در هیات رئیسه سابق شورای شهر، منشی اول بود حال ترجیح داده است که جای خود را به فرد دیگری واگذار کند تا به قول خودش با سختی‌های کار آشنا شود. از او در مورد انتخابات هیات رئیسه و تحلیلش در مورد ابقاء انتظاری در سمت رئیس شورای شهر و بقیه سمت‌های دیگر در این مجموعه پرسیدیم که در پاسخ گفت: روال این انتخابات آنچنان به میل بنده نبود. این پاسخ دبیریان نشان‌دهنده وجود دو جریان متفاوت در شورای شهر است که خود نیز به آن اذعان دارد، کمااینکه محمد حسین جهانبخش گزینه موردنظر دبیریان و طیف همسوء با او برای ریاست شورای شهر بود.
در صحبت‌هایش از وجود مشی سیاسی متفاوت بین مجموعه دولت با شهرداری و شورای شهر می‌گوید، اما با این حال او تعامل شهرداری با نهادهای دولتی را خوب ارزیابی می‌کند و حتی معتقد است در برخی مواقع مثل واگذاری ساختمان شهرداری به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، شهرداری بیش از حد تعامل و همکاری و انعطاف از خود به خرج داده است.
دبیریان همین اختلاف دیدگاه‌های سیاسی بین گروه‌های هوادار دولت، شورای شهر و شهرداری را باعث خودسانسوری اعضای شورای شهر می‌داند، زیرا به زعم او انتقادات، طرح سوال و تذکر به شهرداری باعث سوءاستفاده گروه‌های رقیب می‌شود.
دبیریان درباره عملکرد شهردار مشهد، نقاط قوت را بیشتر از نقاط ضعف مدیریت وی می‌داند. مشروح این گفت و گو را در ادامه می‌خوانید.

لطفا در مورد روند انتخابات هیات رئیسه شورای شهر و چگونگی انتخاب مجدد آقای انتظاری توضیح دهید.

باتوجه به اینکه شورای شهر تفکر اصول‌گرایانه دارد، سالی یک بار دسته‌بندی‌های درونی در آن ایجاد می‌شود و این متاثر از گرایش سیاسی و سلایق افراد است. در شورا دو جریان وجود دارد و مسائل سیاسی مطرح می‌شود و افراد برای انتخاب هیات رئیسه رقابت می‌کنند. امسال نیز به روال سال‌های گذشته انتخابات انجام شد اما روال امسال باب میل بنده نبود چون من آینده دیگری را پیش‌بینی می‌کردم که آن اتفاقات نیفتاد و هنگامی که دیدم این اتفاقات رخ نمی‌دهند لزومی نداشت که در هیات رئیسه حضور داشته باشم. برخی دوستان اعتقاد داشتند که در هیات رئیسه حضور داشته باشیم بهتر است و ماندند و رای آوردند. بنده حتی کاندیدا هم نشدم چون کار کردن را سخت می‌دیدم. گزینه مدنظر ما برای ریاست شورای شهر، آقای جهانبخش بود که در نهایت بده و بستانی صورت گرفت که زیاد باب میل ما نبود و بنده کنار کشیدم. وقتی ترکیب ناهمگن می‌شود مسلما کار کردن سخت می‌شود همچنین مشغله‌های شورایی بنده زیاد شده بود و ترجیح دادم در هیات رئیسه حضور نداشته باشم.

جناب‌عالی در دیدار با امام جمعه مشهد از خودسانسوری شورای شهر گفتید؛ لطفا در این مورد توضیح دهید.

به‌دلیل اینکه مشی سیاسی دولت و گروه‌های هوادار دولت با شورای شهر و شهرداری متفاوت است و این هم‌سوئی سیاسی وجود ندارد؛ اعضای شورای شهر در نقد شهرداری ملاحظه و خودسانسوری می‌کنند تا گروه‌های رقیب سوءاستفاده نکنند. از شهردار باید سوال شود اما برای ما جای نگرانی دارد چون توسط رقیب مورد سوءاستفاده قرار می‌گیرد.

عملکرد شهرداری را با توجه به انتقادات موجود چطور ارزیابی می‌کنید؟

عملکرد مدیریت شهری و به‌خصوص شهردار مشهد از چند منظر قابل‌توجه است. اگر بخواهیم انصاف را رعایت کنیم در کارنامه مدیریتی ایشان

به‌دلیل اینکه مشی سیاسی دولت و گروه‌های هوادار دولت با شورای شهر و شهرداری متفاوت است و این هم‌سوئی سیاسی وجود ندارد؛ اعضای شورای شهر در نقد شهرداری ملاحظه و خودسانسوری می‌کنند تا گروه‌های رقیب سوءاستفاده نکنند

نقاط قوت و ضعفی وجود دارد. چند ویژگی مهم ایشان عبارت است از قدرت ارتباط با سطح ملی و کلان؛ بدین معنی که ایشان چهره ملی است و یکی از نقاط ضعف شهرداران گذشته این بود که توان ارتباط با مدیران ملی را نداشتند. رفع بیشتر مشکلات شهر مشهد به عنوان کلان‌شهر مذهبی منوط به ارتباط قوی داشتن با رجال سیاسی در سطح کلان و دولت و شخصیت‌های ملی است و آقای مرتضوی این ویژگی را دارد و از آن به نحو احسن استفاده می‌کند. توان ارتباط در سطح بالا بسیار راهگشاست، یکی از ویژگی‌هایی که برای انتخاب شهردار مدنظر داشتیم همین دارا بودن چهره ملی بود که بتواند مشکلات شهر را حل کند. کاهش دادن هزینه‌ها از دیگر نقاط مثبت شهرداری طی این مدت است؛ بدین معنی که هزینه‌های شهرداری روز به روز افزایش پیدا می‌کرد و در نتیجه افزایش هزینه‌ها بی‌انضباطی مالی به‌وجود می‌آورد. شهردار، هزینه‌های شهرداری را کاهش داد که این قدرت مدیریتی ایشان را نشان می‌دهد. یکی از معضلاتی که در گذشته در مشهد داشتیم، توزیع ناعادلانه خدمات به اقصی نقاط شهر بود. عدالت در توزیع باید در همه رفتارهای مدیری که در نظام جمهوری اسلامی خدمت می‌کند، مشاهده شود. آقای مرتضوی توزیع خدمات به همه شهر از جمله به حاشیه شهر را به درستی انجام داد؛ به‌گونه‌ای که با پیگیری شورای شهر و شهرداری، مسأله حاشیه‌نشینی در دولت مطرح و ستاد ویژه‌ای تشکیل شده است و حتی ردیف اعتباری خاص دولتی خود را دارد. آقای مرتضوی انسان پاک‌دست، پرکار و اهل مقابله با فساد اداری است. نکته دیگر، توجه آقای مرتضوی به نهادهای بیرون شهرداری در سطح استان و ملی بوده اما توجه به داخل مجموعه شهرداری جزء نقاط ضعف ایشان بوده است. موضوعاتی همچون قطارشهری، زائرسراهای ارزان قیمت، ساخت‌وساز مساجد که کار بسیار بااهمیتی است و بحث بافت فرسوده شهر از جمله نقاط مثبت کارنامه ایشان است.

لطفا نقاط منفی کارنامه مدیریتی آقای شهردار را هم ذکر کنید.

موضوع درآمدهای پایدار است، بدین معنی که شهرداری باید تولید ثروت کند تا فشار کمتری به مردم وارد شود، اگرچه هزینه عوارضی که از مردم اخذ می‌شود حدودا یک‌دهم هزینه‌های شهر را تامین می‌کند. در این بخش نقاط ضعفی وجود دارد که کمتر به آن توجه می‌شود. ریشه نارضایتی در شهرداری مرتبط با برخوردهای نادرستی است که با مردم می‌شود و این کار را کارمندان جزء شهرداری انجام می‌دهند. سطح معلومات کارمندان افزایش پیدا نکرده است که این سطح سواد طبق تحقیقاتی که سال‌ها پیش انجام داده بودند مستقیما به نوع برخورد با مردم مربوط است.
آقای مرتضوی باید به این بخش نیز توجه کند. وضعیت اطلاع‌رسانی شهرداری با وجود امکانات خوبی که دارند، عالمانه و باتدبیر نیست. در مجموعه شهرداری باید مسئولانی انتخاب شوند که با یکدیگر هماهنگ باشند. از آقای شهردار انتظار داشتیم که از افراد متخصص در مدیریت عالی استفاده کند، خود شهردار الزاما نباید در عمران و شهرسازی تحصیل کرده باشد و به عبارتی باید توان مدیریتی داشته باشد و از متخصصان استفاده کند. از ایشان انتظار نداریم که تخصص شهری داشته باشند اما در زیرمجموعه ایشان این انتظار وجود دارد.

عکس: ضحی زردکانلو / دنیای اقتصاد

تحصیلات آقای شهردار، کارشناسی الهیات است، این مورد هم جزء توان مدیریت شهری محسوب می‌شود؟

به‌نظرم مبانی حقوق و الهیات رشته کمی نیست، ضمن اینکه تجربه‌های شغلی، شخصی و مدیریتی را باید مورد توجه قرار داد. در معاونت‌های مربوطه باید از افراد متخصص استفاده شود و شهردار مجموعه را مدیریت کند.

در صحبت‌هایتان فرمودید که ساخت‌وساز مسجد از نکات مثبت مدیریت شهرداری است. اصولا به نظر شما ساخت‌وساز مسجد به شهرداری مرتبط است؟

این مسأله به نوع نگاه ما به مسجد بستگی دارد. نگاه برخی از مردم به مسجد به مثابه محل عبادت است و ساختن عبادتگاه را وظیفه شهرداری نمی‌دانند، اما مسجد مرکز تربیت جوان، پیر و خانواده و به‌عبارتی محل اصلاح انسان‌هاست. مسجد باید جامعه را مدیریت کند و کانون مسجد باید محله را اداره کند. انقلابی که با مساجد پیروز شده است درست نیست که مساجد را رها کند. نگاه مجموعه شورای شهر و شهرداری از جنس متفاوتی است، به همین دلیل معتقدیم که شهرداری باید این نیاز را برطرف می‌کرد.

اما برخی معتقدند ساخت مسجد در حاشیه شهر و استقرار روحانی ثابت برای این مساجد از سوی شهرداری و از طرفی نوع نگاه سیاسی مجموعه شهرداری، شائبه بهره‌برداری‌های انتخاباتی از این مساجد را دامن می‌زند. این موضوع را چطور تحلیل می‌کنید؟

یکی از مسائلی که در فرهنگ سیاسی کشورمان وجود دارد، این است که اگر قصد اتهام زدن به کسی را دارند یا فعالیتش را متوقف سازند یا تخریب شخصیت کنند. بهترین و کم‌هزینه‌ترین کار، برچسب زدن سیاسی است، یعنی اقدامات مثبتی انجام می‌دهند اما به این دلیل که می‌خواهند رای جمع کنند و در کل به دنبال منافع سیاسی هستند. این موضوع در جامعه ما امر متفاوت و معمولی است و این نیت‌خوانی کار درستی نیست. رقابت‌های سیاسی امر پسندیده‌ای است اما این نوع برخوردها با اقدامات مثبت کار درستی نیست.

اما وقتی برخی انتصابات شهرداری به نوعی سیاسی و آن هم از جنس جریان خاصی است و افراد خاصی در پست‌های مهمی همچون معاونت فرهنگی شهرداری و مشاور عالی شهردار حضور دارند، این مسائل را بیش از پیش سیاسی جلوه می‌دهد.

اگر جریان سیاسی دیگری در شهرداری مشغول به خدمت می‌شد، از مخالفان جریان خود در پست‌های شهرداری استفاده نمی‌کرد و انتظاری نیست که این کار را انجام دهند. شهردار کلید شهرداری را در اختیار دارد و برای سمت‌هایی در شهرداری از افرادی منتسب به فضای گفتمانی خود استفاده کرده است. اینکه می‌گویند آقایان عنابستانی و جلیلی تندرو هستند چه دلیلی برای آن دارند؟ اگر کسی در مقابل یک جریان مقاومت کند، تندرو محسوب می‌شود؟ تندروی یعنی خلاف قانون عمل کردن. نباید اتهام تندروی به این افراد زده شود. من این اتهام را قبول ندارم.

موضوع خلاف قانون عمل کردن نیست، موضوع استفاده جناحی از امکانات شهرداری است.

در هر جایی از مجموعه شهرداری که به ما گزارش دهند افرادی در جهت منافع سیاسی خود از امکانات استفاده کردند، در صورت تایید آن حتما عذر آن شخص را می‌خواهیم و از کار برکنار می‌شود. ما این دونفر را قانون‌مند می‌دانیم.

رابطه دولت و شهرداری را چطور ارزیابی می‌کنید؟

علیرغم اینکه مشی سیاسی دولت با آقای مرتضوی متفاوت است ولی قدرت ارتباط با چهره‌های ملی و دولتی باعث شده خدماتی که دولت در دوره آقای مرتضوی به شهرداری ارائه می‌دهد از دو یا سه شهردار قبلی مشهد بیشتر باشد. تعامل ایشان با دولت خوب بوده و توانسته است حقوق مردم

شهردار کلید شهرداری را در اختیار دارد و برای سمت‌هایی در شهرداری از افرادی منتسب به فضای گفتمانی خود استفاده کرده است. اینکه می‌گویند آقایان عنابستانی و جلیلی تندرو هستند چه دلیلی برای آن دارند؟

این شهر را از دولت بگیرد. طرفین از رفتارهای یکدیگر راضی هستند اگرچه ممکن است انتقاداتی به برخی تعاملات وارد شود. ایجاد تنش بین این دو نهاد موجب ضرر مردم و تعامل آن باعث کمک به مردم می‌شود.

مشخصا چه انتقاداتی به نحوه این تعامل دارید؟

به‌عنوان مثال، موضوع واگذاری ساختمان شهرداری به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان؛ آقای شهردار برای این واگذاری باید از شورای شهر اجازه می‌گرفتند.
شورای شهر به شهردار در سقفی از معاملات و واگذاری اجازه ورود داده است و این موضوع باید در شورای شهر مطرح می‌شد، اما به‌دلیل اینکه قصد تعامل با دولت را داشتند بدون هماهنگی با شورای شهر، ساختمان را واگذار کردند و این نشان‌دهنده تعامل بیش از حد شهرداری با دولت است که یکی از تذکرات به آقای شهردار همین موضوع بود.

با توجه به اینکه روزنامه شهرآرا یک روزنامه شهری است و باید زبان گویای اوضاع شهر باشد،عملکرد این رسانه را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در نقد این روزنامه باید عرض کنم که بیش از حد سیاسی شده ولی خط فکری آن را که انقلابی است و بین مردم روشنگری می‌کند، قبول دارم. آن زمان که اصلاح طلبان بنیان این روزنامه را بنا نهادند و در آن کار می‌کردند آیا از یک اصول‌گرا یک یادداشت چاپ کردند؟ اما زیاده‌روی در سیاسی بودن آن را نکته منفی می‌دانیم و باید این موضوع در کمیسیون فرهنگی مطرح شود.

تاریخ

استانداران خراسان در عهد پهلوی بخش اول

هادی پژوهش

مهدی دادور معروف به وثوق‌السلطنه، فرزند میرزاموسی وزیر لشکر، متولد سال ۱۲۵۷شمسی در سال ۱۳۰۵ شمسی به جای بنی‌آدم به‌عنوان اولین استاندار عهد پهلوی خراسان منصوب گردید. وی تحصیلات خود را در تهران انجام داد و وارد وزارت لشکر شد (دارائی ارتش). مدت‌ها در آنجا مصدر مشاغل مختلف بود تا سرانجام به معاونت وزارت جنگ رسید. چند سال در آن سمت باقی ماند تا اینکه درسال ۱۲۹۹، مشیرالدوله در کابینه خود سمت وزارت جنگ را به او واگذار کرد. بعد از کودتای رضاخان مدتی حکمران گیلان شد ولی کارش دوام زیادی نیافت و به تهران آمد. پس از چندی مسئولیت استانداری کرمان را عهده‌دار شد. پس از آن در دوره هشتم از تهران به مجلس شورای ملی راه یافت و در ادوار نهم، دهم، یازدهم، دوازدهم و سیزدهم وکیل مردم تهران در مجلس شورای ملی بود و چندی نیز نیابت ریاست مجلس را داشت. در سال ۱۳۲۳ استاندار فارس و مدتی نیزمسئولیت استانداری آذربایجان را عهده‌دار بود؛ وی از ملاکان ایران محسوب می‌شد. گفته شده است وی در ماموریت‌های محوله همیشه با حسن خلق انجام وظیفه کرده است. یاد شده در سال ۱۳۲۶ ه.ش در سن ۶۹ سالگی در تهران درگذشت.

حوادث و وقایع دوره مهدی دادور در خراسان:
- سفر رضا شاه به مشهد در سال ۱۳۰۵ ه.ش
- خلع درجه و بازداشت سرتیپ جان‌محمدخان، فرمانده لشکر خراسان از سوی رضا شاه به جرم اهمال در مبارزه علیه سرهنگ لهاک‌خان سالار جنگ و همچنین تایید گزارشاتی مبنی بر اعمال غرض و سوءرفتار و همچنین به جرم توطئه علیه رضاخان با همدستی خوانین و روسای ایلات شمال خراسان در مراسم تقدیر از سران طوایفی که در سرکوبی لهاک‌خان، ارتش را یاری کرده بودند
- اجرای قانون نظام وظیفه مصوب سال ۱۳۰۵ ه.ش در خراسان؛ قابل‌ذکر است رضاخان به تشکیل ارتش به سبک جدید مرکب از نیروهای سه گانه زمینی و دریایی و هوایی اقدام نمود و برای تامین نیروی انسانی غیرکادری، خدمت وظیفه عمومی را به اجرا درآورد. مطابق این قانون پسران باید از سن ۲۱ سالگی خدمت وظیفه را در یکی از واحدهای نیروهای سه‌گانه ارتش انجام می‌دادند. این قانون در خراسان با سرعت و شدت اجراشد و مسئول اجرای آن در روستاها خوانین و کدخدایان و در شهرها نیروی نظمیه بود.

ادامه دارد

خبر

وزیر راه و شهرسازی:

فاینانس دو پروژه مهم ریلی خراسان رضوی در دست اقدام است

ایرنا- وزیر راه و شهرسازی گفت: تأمین فاینانس(منابع مالی) برای دو پروژه مهم ریلی در خراسان رضوی در دست پیگیری و اقدام است.

عباس احمد آخوندی در حاشیه مراسم آغاز عملیات اجرایی حفر تونل‌های مسیر گذر از ارتفاعات الله‌اکبر شهرستان درگز در جمع خبرنگاران اظهار کرد: تأمین فاینانس برای پروژه‌های قطار سریع‌السیر مشهد- تهران و خط آهن مشهد - گرگان در دست پیگیری بوده و مذاکرات مثبتی در این حوزه در حال انجام است. وی با بیان اینکه هنوز قراردادی در این رابطه امضا نشده است، ابراز امیدواری کرد: این موضوع پیش از سررسید مذاکرات هسته‌ای و برجام به نتیجه برسد.
وزیر راه و شهرسازی پایانه مرزی لطف‌آباد شهرستان درگز را از پایانه‌های بسیار مهم کشور دانست و خاطرنشان کرد: در حال حاضر روزانه ۲۰۰ وسیله نقلیه از طریق این پایانه از ایران به ترکمنستان و همین تعداد نیز از ترکمنستان وارد ایران می‌شود.
آخوندی با بیان اینکه با اجرای جاده قوچان- دوغایی- درگز تسهیل رفت‌وآمد در این مسیر ترانزیتی می‌تواند زمینه توسعه ترانزیت را فراهم کند، تصریح کرد: در این چارچوب ظرف دو ماه آینده پروژه آزادراه مشهد- قوچان نیز به منظور تکمیل همین مسیر اجرایی می‌شود؛ با توافق سرمایه‌گذار، این آزادراه نیز به تصویب هیأت وزیران رسیده و به سرعت اجرایی خواهد شد.
وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: با اجرای این مسیر، محوری با ترافیک بسیار روان و سطح خدمات بالای ترانزیتی و رفت و آمد بین مشهد تا لطف‌آباد درگز اجرایی می‌شود. وی اضافه کرد: در سال جاری برای جاده قوچان- دوغایی- درگز منابع بسیار خوبی تأمین شده است و امیدواریم به سرعت به انجام برسد.
مسیر گذر از ارتفاعات الله‌اکبر سه تونل را شامل می‌شود که تونل نخست به طول ۳۲۵ متر، تونل دوم ۲۱۱ متر و تونل سه با طول ۳۵۴۵ متر بوده که تونل سوم بزرگترین تونل کشور است.

دنیای اقتصاد
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
اشتراک رایگان نسخه‌الکترونیکی
با ارسال نشانی الکترونیک (Email) به شماره:
۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰
mashhad@den.ir
PDF
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی

در میز گرد «دنیای اقتصاد» با موضوع «انتخابات نظام مهندسی ساختمان» مطرح شد؛

چالش‌های نظام مهندسی ساختمان

دنیای اقتصاد، ضحی زردکانلو، فاطمه رافع- شعارش معکوس هفتمین دوره انتخابات نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی حدود یک هفته به تعویق افتاد و این انتخابات که بنابر اعلام قبلی باید نهم مهر ماه برگزار می‌شد، حالا ۱۶ مهر برگزار خواهد شد.

در این انتخابات که قرار است به صورت همزمان در ۲۱ نقطه استان برگزار شود، ۱۵ نفر به عنوان عضو اصلی هیأت مدیره و هفت نفر نیز به عنوان عضو علی‌البدل انتخاب می‌شوند و از ترکیب اعضای اصلی هشت نفر در گروه عمران، سه نفر در گروه برق و چهار نفر نیز در گروه معماری و شهرسازی فعالیت خواهند کرد.

سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی با ۲۴ هزار عضو مهندس در هفت رشته عمران، مکانیک، برق، شهرسازی، ترافیک، نقشه‌برداری و معماری بعد از تهران، دومین سازمان نظام مهندسی بزرگ کشور است و انتخابات پیش رو با توجه به

رئیس: مهندسان زمانی وارد این حرفه می‌شوند که از ۱۰۰ نمره، ۵۰ نمره کسب کنند و سپس این اجازه را به آن‌ها می‌دهیم که سرمایه مردم را هدایت کنند، یعنی قبول می‌کنیم که مهندسان با ۵۰ درصد اشتباه باز هم هدایت سرمایه مردم را به عهده بگیرند که این خودش جای سوال دارد که آیا کار خوبی است یا نه؟

اهمیت ساخت‌وسازها و نقش این سازمان در بهبود و ارتقای کیفیت آن‌ها، انتخابات مهمی خواهد بود که در آن سکان‌داران این سازمان برای یک دوره سه ساله تعیین خواهند شد.

روزنامه «دنیای اقتصاد» در هفته‌ای که گذشت میزبان میزگردی با محوریت «انتخابات نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی» بود که در این میزگرد محمدرضا رئیسی(رئیس نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی)، احمد نوروزی(مدیرعامل شرکت عمران و مسکن‌سازان منطقه شرق)، مجید مزینانی(عضو هیأت مدیره نظام مهندسی استان)، سیدمهدی درهمی(عضو هیات مدیره سازمان نظام مهندسی خراسان) و سیدمهدی ذاکرالحسینی(عضو شورای اسلامی شهر مشهد و عضو نظام مهندسی استان) حضور داشتند و به سؤالات «دنیای اقتصاد» مبنی بر ارزیابی عملکرد سازمان نظام مهندسی ساختمان در دوره فعلی، استدلال‌هایی در خصوص حضور یا عدم حضور نمایندگانی از دولت در این سازمان، چرخه نظام مهندسی در کشور و نواقص و کاستی‌های آن و ضرورت ارتقای فرهنگ مهندسی در جامعه پاسخ گفتند. مشروح مطالب مطرح شده در این میزگرد را می خوانید.

نوروزی: ارزیابی عملکرد حوزه ساختمان و فعالیت‌های آن، زمانی صورت می‌گیرد که آزمایش‌هایی اتفاق بیفتد و این آزمایش‌ها معمولا حوادث غیرمترقبه است اما صنعت ساختمان کشور در این حوزه نمره قابل قبولی نمی‌گیرد

عکس: دنیای اقتصاد/ حسین حسن زاده

■ **رئیس، شفاف‌سازی حاصل عملکرد دوره فعلی**

مهندسان زمانی وارد این حرفه می‌شوند که از ۱۰۰ نمره، ۵۰ نمره کسب کنند و سپس این اجازه را به آن‌ها می‌دهیم که سرمایه مردم را هدایت کنند، یعنی قبول می‌کنیم که مهندسان با ۵۰ درصد اشتباه باز هم هدایت سرمایه مردم را به عهده بگیرند که این خودش جای سوال دارد که آیا کار خوبی است یا نه؟ در این دو سال مدیریت من، اقدامانم در دو بخش بوده که حاصل یکسری از این اقدامات درآینده نمود پیدا خواهد کرد و بخش دیگر هم در همان دوران خودش را نشان داد ما دو اصل روان‌سازی و سالم‌سازی را محور کار خود قرار دادیم که در این دو موضوع به این راهکار رسیدیم که لازمه سالم‌سازی، شفاف‌سازی است و برای این منظور اقدامات زیادی را انجام دادیم که نمود آن در تراز و بودجه خود را نشان داد.

در بودجه دوره فعلی سازمان نظام مهندسی، بندها و کدهای بودجه چندین برابر بندها و کدهای دوره قبلی است، یعنی در بندهای دوره قبلی به طور مثال هزینه پرسنل بخش آموزش، نظارت یا هزینه مصرفی رئیس نظام مهندسی، بخش نظارت و قسمت‌های دیگر از هم تفکیک نشده بود که ما این کار را کردیم تا کسی که بودجه را مطالعه می‌کند، بداند چه هزینه‌ای برای هر بخشی صرف شده است و اگر انتقادی دارد بتواند درست انتقاد کند. این اقدام ما یکی از موارد شفاف‌سازی بود که در مورد اصلاح بودجه به خوبی خودش را نشان داد. اثرش را چه در سال ۷۴ چه در سال ۹۴، ۹۵ به جای گذاشت، یکی از موارد دیگری که در جهت سالم‌سازی اثرش را چه در سال ۹۴، ۹۵ به جای گذاشت، یکی از موارد دیگری که در جهت سالم‌سازی انتقادات را فراهم کنیم، می‌تواند فقط در حد یک حرف باشد ولی مهم در عمل است که چقدر ظرفیت شنیدنش را داشته باشیم. ما می‌گوییم اروپا در بخش فرهنگی از ما جلوتر است، روزنامه‌ها آزادی عمل دارند، منظور ما این است که می‌توانند درست انتقاد کنند، **پس وقتی می‌گوییم آزادی، این انتظار هست که اگر خطایی انجام می‌شود روزنامه‌ها بتوانند آن را اعلام کنند. امیدواریم روزنامه‌های ما هم به همین سمت بروند و همه بدانیم که انتقادها هدایت‌گر هستند و از انحراف ما جلوگیری می‌کند.**

■ **نوروزی، عدم تطابق نظام مهندسی با نیازهای روز کشور**

نوع نگاه من به انتخابات نظام مهندسی نگاه متفاوتی است.

ارزیابی عملکرد حوزه ساختمان و فعالیت‌های آن زمانی صورت می‌گیرد که آزمایش‌هایی اتفاق بیفتد و این آزمایش‌ها معمولا حوادث غیرمترقبه است اما صنعت ساختمان کشور در این حوزه نمره قابل قبولی نمی‌گیرد، چرا که ساختمان پیش دوتا شبکه تلویزیونی داشتیم که فرار بود پاسخگوی تمام سلیقه‌ها باشد، که نمی‌توانست، الان هم نمی‌توان گفت کارنامه نظام مهندسی عالی است اما بطور متوسط ما در نظر گرفتن محدودیت‌ها و مسائل مختلف به نظر من نمره قابل‌قبولی را گرفته‌ایم.

■ **رئیس، تلاش برای کسب نمره قابل قبول**

با توجه به مسائلی که مهندس نوروزی بیان کردند و اینکه قانون ۲۰ سال قبل با توجه به مسائل استاندارد پاسخگوی زمان حال نیست، بلکه قدرت گرچه مهندسی رعایت اصول مقررات ملی با این محدودیت‌ها دچار مشکل است اما سازمان سعی خودش را کرده که با وجود این محدودیت‌ها نمره قابل‌قبولی بگیرد.

■ **درهمی، نارسایی حلقه‌های مؤثر در چرخه نظام مهندسی**

سازمان نظام مهندسی محصول قانونی به نام قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان است که در سال ۷۴ در مجلس تصویب شد و به کشور اجازه می‌دهد یک سازمان مردم‌نهاد غیرانتفاعی غیردولتی به اسم سازمان نظام مهندسی را شکل دهد. در کشورهایی نظیر کشور ما که تجربه دموکراسی جوان است این دستاوردها بسیار ارزشمند محسوب می‌شود. در این دستاورد به جمع نخبگانی که در کشور ما بیش از ۳۰۰ هزار نفر هستند، اجازه داده شده که برای اداره برخی امور خود به آرای خود عمل کنند و فرمان بر دولت و نهادهای دولتی نباشند. سازمان نظام مهندسی هرم بزرگی شکل داده است که نظام مهندسی کشور در رأس آن هرم قرار گرفته‌اند و رئیس نظام مهندسی ابلاغ خود را از رئیس‌جمهور دریافت می‌کند. اگر بزرگی این هرم را درک کنیم، به عملکردهای حداقلی آن بسنده نمی‌کنیم و درمی‌یابیم ابزاری در دست ماست که می‌تواند نقش اساسی و جدی بازی کند و نه فقط وزارتخانه راه و شهرسازی بلکه تعداد دیگری از وزارتخانه‌ها هم می‌توانند خط و ربط خود را از خروجی‌های ارزشمند اتاق فکر نظام مهندسی دریافت کنند. سایر کشورها هزینه‌های سنگینی برای ایجاد چنین اتاق فکری که افرادی بدون وابستگی در آن فعال هستند، پرداخت می‌کنند؛ بنابراین نظام مهندسی یک اتاق فکر رایگان است که در اختیار کشور قرار گرفته و می‌توان از آن خروجی‌های بسیار خوبی دریافت کرد. در روح این نظام انتظار داشت بلکه لازمه این امر این است که نظام مهندسی مطالعات گسترده‌ای در این حوزه انجام دهد تا این سازمان ارتقا یابد. **امروز حدود بیش از ۳۰ درصد سرمایه ملی در حوزه صنعت ساختمان در گردش است و این سرمایه باید به خوبی استفاده شود تا بتواند عمر بیش از ۱۰۰ سال داشته باشد.**

■ **مزینانی، چرخه معیوب نظام مهندسی ساختمان**

در ابتدا لازم می‌دانم از روزنامه وزین «دنیای اقتصاد» که دغدغه مسائل سازمان نظام مهندسی را دارد، تشکر کنم. اگر مهندسی و نظام ساختمان را یک چرخه و زنجیره در نظر بگیریم؛ ایرادهای این چرخه را خدمتتان عرض می‌کنم؛ این زنجیره از دانشگاه شروع می‌شود. دانشگاه باید نیروی مستعد را پذیرش کند، آموزش‌های به روز داشته باشد نه آموزش‌هایی که دیگر اعتبار گذشته را ندارد، فناوری‌های نوین را در خودش جای دهد، البته این اختیار تاحدی به دانشگاه‌ها داده شده است اما ما مهندسانی داریم که بعضا در تخصصی مدرک می‌گیرند ولی دروسی که در حال پیاده‌سازی در حوزه ساختمان است را نمی‌گذرانند که این یکی از عیب‌های این چرخه است، ایراد بعدی تعدد موسسات آموزش عالی است که حجم قابل‌توجهی از فارغ‌التحصیلان را به بازار تزریق می‌کنند، حال بعد از اینکه مهندس فارغ‌التحصیل شد، سه سال دوره عضویت در سازمان نظام مهندسی را سپری و به نوعی سابقه کاری صوری کسب می‌کند و بعد امتحان می‌دهد و با نمره ۵۰ درصدی وارد سازمان می‌شود و در بخش طراحی و نظارت وارد کار می‌شود که لازم است آموزش ضمن کار را هم داشته باشد، حال شما در نظر بگیرید با این تعاریف نظارت و اجرا و ... را هم به نحو احسن انجام دهد اگر که ساختمان مصالح استانداردی نداشته باشد همه مسائل مذکور زیر سوال و به هدر می‌رود، آیا یک نظام مهندسی ساختمان می‌تواند مثلوی تمام این حوزه‌ها باشد؟ اگر دانشگاه‌ها، نهادهای صدور پروانه، اداره استاندارد و ... کار خود را به خوبی انجام دهند و نظام مهندسی، نیز نظارت عالیه و ارجاع مناسب خودش را داشته باشد، آنگاه می‌توان ادعا کرد که این چرخه مهندسی هرچه معیوبی نیست. در یک جامعه ۳۰ هزار نفری مهندسان، عملاً اگر کسی مشکلی را می‌بیند نوک پیکانش متوجه سازمان نظام مهندسی است، درحالی‌که ممکن است دستگاه‌ها و جایگاه‌های دیگر به درستی به وظیفه خود عمل نکرده باشند.

رضایت‌مندی همیشه یک امر نسبی است، مثلا ۲۰ سال پیش دوتا شبکه تلویزیونی داشتیم که فرار بود پاسخگوی تمام سلیقه‌ها باشد، که نمی‌توانست، الان هم نمی‌توان گفت کارنامه نظام مهندسی عالی است اما بطور متوسط ما در نظر گرفتن محدودیت‌ها و مسائل مختلف به نظر من نمره قابل‌قبولی را گرفته‌ایم.

■ **ذاکرالحسینی، اهداف حاکمیتی و لزوم ایفای نقش دولتی‌ها در نظام مهندسی**

قانون نظام مهندسی یکی از ابزارهایی است که می‌تواند به داشتن ساخت‌وساز مناسب و با ماندگاری بالا کمک کند. چند عامل می‌تواند مدیریت به داشتن ساخت‌وساز مناسب شود؛ یکی از ساختارهای سه عاملی کارفرما، ناظر و مجری است. نظام مهندسی در بخش نظارت می‌تواند ایفای نقش کند. در تبصره ماده صد قانون ماده ۱۰۰ شهرداری‌ها نیز مدلی برای استفاده از مهندسان تعریف شده است. برای نظام مهندسی علاوه بر ایفای نقش نظارت، اهداف بیشتری نیز معین شده است؛ با نگاه به اهداف نظام مهندسی درمی‌یابیم با وجود اینکه این سازمان یک سازمان مردم‌نهاد است، با این حال اهداف حاکمیتی نیز در داخل نظام مهندسی در نظر گرفته شده و به همین دلیل باید قوه‌های دیگری نیز در اینجا درگیر شود از جمله ساختارهای دیگری که بتواند مکانیزم مدیریتی این سازمان را سمت‌وسوی حاکمیتی بدهد.

پیشنهاد دادم در نظام مهندسی ساختمان نیز مشابه نظام مهندسی کشاورزی افرادی از ساختارهای دولتی از جمله معاون عمرانی استانداری و اداره کل راه و شهرسازی نقش‌آفرینی کنند و بدون اینکه رأی‌گیری باشد در داخل سیستم حضور داشته باشند زیرا برخی موضوعاتی که در اهداف نظام مهندسی تعریف شده موضوعات حاکمیتی است و امیدواریم در تجدید نظر قانون نظام مهندسی این اصلاحات لحاظ شود.

معتقدم در خصوص شکل قانون نظام مهندسی عملکرد خوبی داشته‌ایم اما با توجه به اهداف نظام مهندسی باید در زمینه محتوای آن عمیق‌تر کار کنیم. در حال حاضر از مهندسان انتظار می‌رود بتوانند خدماتی را که بابت آن مبلغی دریافت می‌کنند، به خوبی ارائه دهند و تحقق این امر مستلزم این است که ارتباط بین کارفرما، ناظر و مجری قوی‌تر شود. در این زمینه باید از رسانه‌ها به خوبی استفاده شود. در حال حاضر آمارها نشان می‌دهد ساخت‌وسازها قابل قبول نیست. در ساخت‌وساز عوامل بسیاری از جمله طرح‌های تفصیلی و ... مؤثر است.

■ **رئیس، مشکل شهرسازی در نظام مهندسی**

ساختمان دو بخش دارد، یک بخش کیفیت ساختمان به لحاظ ساختاری و پایداری است که در مشهد بالاتر از ۹۵ درصد از این بخش گذشته است و در این موارد مشکل نداریم، مهمترین مشکل ما در بخش شهرسازی است، چراکه اکثر ساختمان‌هایی که تخریب و دوباره بازسازی می‌شوند ۵۰ تا ۱۰۰ سال دیگر هم عمر مفید دارند و این مجوز شهرسازی است که به این‌ها اجازه می‌دهد به خاطر منافع مالی ساختمان‌ها را تخریب کنند. مشکل کار در حال حاضر نبود طرح‌های جامع و تفصیلی مطلق و کامل است. تنها طرح تفصیلی منطقه هنوز طرح تفصیلی دوره مهندس خازنی است، بعد از آن دیگر طرح تفصیلی نداشته‌ایم. طرح تفصیلی ارائه شده اما تصویب نشده است. آیا وقتی به قانون نظام مهندسی ایراد می‌گیریم که مربوط به ۲۰ سال گذشته است نباید به طرح تفصیلی ۳۰ سال قبل ایراد گرفت؟

موقعی که به سازمان نظام مهندسی آمدم بودجه دور قبلی را خواستم که دو الی سه صفحه بود. ما خواستیم بودجه را کمی ریزتر کنیم و به هفت الی هشت صفحه برسانیم. طرح بودجه‌ای که در دی ماه سال ۹۳ ارائه شد توسط یک گروه طراحی شد. تقریبا از نظر اوراق و کدها و صفحات بیش از دو برابر کدهای بودجه قبلی بود و نشان داد ایرادهای کار کجاست، که باز طی هفت جلسه متعدد این بودجه ریزتر و انحرافی‌ها آن گرفته شد. مزیت این اقدام هم وی یک ریال ثابت قرار گرفتن و منحرف نشدن از اصل کار بود.

■ **نوروزی، طولانی بودن روند اصلاحات**

قانون نظام مهندسی ۲۰ سال قبل وضع شد اما در طول این ۲۰ سال وضعیت ساخت‌وساز مشهد و به طور کلی نظام ساختوساز و کارگری تغییر کرده است. برای ساخت‌وسازهای بزرگ باید نظام‌هایی متناسب با آن‌ها تعریف شود. انتظاری که به کلیت نظام مهندسی وجود دارد این است که شاید از حقوق مهندسان بیش از بحث نظام مهندسی دفاع می‌کند و گاهی حس می‌کنیم مدافع مهندسان است. اگر می‌خواهیم ساخت‌وساز مناسبی داشته باشیم، این نظام‌ها باید از قبل تعریف و تدوین شود.

باید نظام آموزشی و اجرایی ما پویا باشد و بتواند به سرعت بازنگری شود و ساختارها سریع اصلاح شود اما در حال حاضر بازنگری و اصلاح ساختارها در کشور ما زمان‌بر است. امروز ساخت‌وسازهای سنگین گذشته در حال منسوخ شدن است و تکنولوژی‌های جدید جایگزین شده است؛ امروز باید جلوی تولید برخی مصالح در کشور گرفته شود زیرا انلاف انرژی و اتلاف هزینه را در بر دارد.

از طرف دیگر برخی سیستم‌های موجود در داخل نظام مهندسی نیز باید اصلاح شود. گفته می‌شود ضابطه‌های خدمات مهندسی باید متعبر باشد. نظام مهندسی باید اطلاع‌رسانی مناسب داشته باشد. استفاده از تکنولوژی‌های روز صرفا وظیفه نظام مهندسی نیست و حاکمیت باید برای استفاده از این‌ها الگوسازی کند. هنوز می‌بینیم طراحی ساختمان‌ها با تکنولوژی‌های قدیمی صورت می‌گیرد.

■ **مزینانی، پرورز نبودن نظام آموزشی**

همانگونه که قبل‌تر گفتم این نظام یک چرخه است که اگر بخواهیم بحث آموزش آن را در نظر بگیریم باید گفت دانشگاه‌های مادر مثل دانشگاه فردوسی یک هیات ممیزه دارد و این هیات این اختیار را دارند که درس‌هایی را هماهنگ با تکنولوژی‌های روز به نظام آموزشی اضافه کنند اما متاسفانه از این پتانسیل استفاده نکرده‌اند. وقتی دانشگاه فردوسی این کار را بکند تمام دانشگاه‌های منطقه پیروی آن خواهند بود. لازم است در همین راستا عرض کنم کار مثبتی که در این دوره نظام مهندسی در بحث آموزش صورت گرفت آموزش مجازی بود، ما کمیته آموزش مجازی را راه انداختیم، چون اعتقاد داریم مهندسان ما شاید آن وقت لازم را برای حضور فیزیکی در کلاس‌های درس نداشته باشند، بنابراین می‌توانند از اوقات فراغت خود به شیوه آموزش مجازی استفاده کنند که بستر این کار با مصوبه هیات مدیره و حمایت رئیس سازمان نظام مهندسی آماده شد. بحث دیگر اهمیت آموزش عامه مردم است که به این منظور یکسری انیمیشن در راستای فرهنگ‌سازی این مهم تهیه شده است. پس آموزش سه وجهی مردم، مهندسان و نظام حاکمیت توسط سازمان نظام مهندسی در حال پیگیری و انجام است.

ما نمی‌توانیم ادعا کنیم که همه چیز را می‌خواهیم تغییر دهیم. قرار است که باعث بهبود شرایط شویم، گذشتگان در ظرف زمان و مکان خودشان زحمت کشیده‌اند، نمی‌شود همه چیز را تاریک و سیاه دید، برای اینکه قضاوت درستی داشته باشیم باید به آن زمان و مکان برویم.

■ **درهمی، نظام مهندسی باید مستقل و پرسشگر باشد**

هر اقدامی اگر با زیرساخت فرهنگی پیش برود، امکان توفیق بیشتری دارد. بنابراین این مسأله اهمیت دارد که نظام مهندسی مقداری از وقت خود را صرف آموزش کند. اینجا این سؤال مطرح است که وجود یک سازمان غیردولتی و مردم‌نهاد خوب است یا نه؟ وجود سازمان‌های مردم‌نهاد در کشورهای پیشرفته جزء شاخص‌های توسعه انسانی محسوب می‌شود.

این کشورها زمانی که می‌خواهند پیشرفته بودن خود را نشان دهند، اعلام می‌کنند سازمان‌های مردم‌نهادی دارند که دولت در آن دخالتی نمی‌کند. اگر قرار بود دولت خودش بداند کدام امر درست و کدام غلط است و در جلسات مختلف نماینده دولت حاضر شود و درست و غلط را برای همه تعیین کند، دیگر سازمان‌های مردم‌نهاد ایجاد نمی‌شد. باید از این پوسته قدیمی خود بیرون بیاییم و بپذیریم که اگر با افتخار در مجامع جهانی اعلام می‌کنیم که ما هم سازمان مردم‌نهاد داریم حتما این سازمان‌ها خاصیتی دارند؛ باید قدر این ظرفیت را بدانیم. خاصیت این سازمان‌ها این است که دَاتا نباید وامدار کسی باشند؛ اعضای هیأت مدیره نظام مهندسی باید سمبل اعتماد مهندسان به خود باشند و مشروعیت خود را از اقبال عمومی کسب کنند. کسب این مشروعیت از اقبال عمومی مستلزم صداقت، درستکاری، صمیمیت، فداکاری و ... است؛ به عبارت دیگر باید شاخص‌های انسانی را در جامعه نشان دهد تا مورد اقبال عمومی قرار بگیرد؛ می‌توان گفت نظام مهندسی خوب می‌تواند به عنوان یک نهاد پرسشگر باشد که تمام دستگاه‌های مرتبط با ساخت‌وساز را از دانشگاه گرفته تا شورای شهر و شهرداری و کمیسیون ماده پنج استانداری و ... سر خط می‌آورد.

این خاصیت یک سازمان مردم‌نهاد است به عبارت دیگر این سمن‌ها می‌توانند مطالبه‌گر باشند زیرا وامدار کسی نیستند. نظام مهندسی قرار نیست رنگ و بوی حاکمیتی و دولتی داشته باشد.

اعضای کارگزار در دولت برای تأثیرگذاری به اندازه کافی اختیار دارند و باید پاسخگوی نظام مهندسی باشند؛ نظام مهندسی زمانی می‌تواند پرسشگری کند که فارغ از این نهادهای حاکمیتی باشد زیرا اگر خود نظام مهندسی اسیر این چرخ و بندهای حاکمیتی باشد دیگر پرسشگر نخواهد بود؛ نظام مهندسی پرسشگر نظام مهندسی است که خودش سالم بوده و در آن ویژه‌خواری و رانت وجود نداشته باشد و جایگاه‌های داخلی خود را درست و منصفانه تقسیم کرده باشد؛ بنابراین به نظر می‌رسد موضوع فساد‌ستیزی و عدالت اجتماعی به عنوان دو راهبرد مهم که مورد تأکید رهبری در اقتصاد مقاومتی بوده است، باید در نظام مهندسی تبلور پیدا کند؛ اگر چنین اتفاقی در نظام مهندسی بیفتد، می‌تواند سرآغاز سایر دستگاه‌های دخیل در ساختوساز بروند.

انتخاب اعضای نظام مهندسی سلسله مراتبی دارد؛ مهندسان، نظام مهندسی استان‌ها را انتخاب می‌کنند؛ اعضای هیأت مدیره استان‌ها به صورت سالانه در هم جمع می‌شوند و هر سه سال اعضای شورای مرکزی را انتخاب می‌کنند؛ رئیس نظام مهندسی نیز توسط این اعضا تعیین می‌شود.

جایگاه فرد منتخب این جامعه مهندسی به اندازه‌ای اهمیت دارد که حکم وی را ریاست جمهوری ابلاغ می‌کند و همان‌گونه که تنفیذ رهبری به رئیس‌جمهور به هیچ عنوان ناقض دموکراسی در کشور نیست، ابلاغ حکم رئیس نظام مهندسی از سوی رئیس‌جمهور نیز نقض‌کننده فرایند دموکراسی در نظام مهندسی نخواهد بود.

■ **ذاکرالحسینی، ضرورت فرهنگ‌سازی بیشتر**

سازمان نظام مهندسی هنوز باید برای فرهنگ‌سازی مردم اقدامات بسیاری انجام دهد تا ارتباط خوبی با مهندسان ایجاد شود و از طرف دیگر مردم بدانند ساخت‌وساز مناسب برای آن‌ها صرفه اقتصادی و فنی دارد؛ بنابراین منابع سازمان باید در این راه بیشتر هزینه شود.

نظام مهندسی که ایجاد شده باید به دنبال ساخت‌وساز کیفی و رعایت مقررات ملی ساختمان باشد؛ اصل این نیست که حتما بابت امضا پول بدهیم.

برای ساختمان‌های بزرگ نیازمند این هستیم که یک مهندسی تمام وقت حضور داشته باشد. بخشی از اهداف نظام مهندسی حاکمیتی و ملی است به همین دلیل در هیأت مدیره باید یک مجموعه همسو داشته باشیم؛ استانداری، نظام دربستی به دولتی‌ها ندارند؛ استانداری، راه و شهرسازی، شهرداری و نظام مهندسی باید همسو بوده و باید تقابل داشته باشند که در طرح تفصیلی این کار را انجام می‌دهیم.

باید هزینه تخلف را به اندازه‌ای بالا ببریم که تخلف برای کسی مقرون به صرفه نباشد. تأکید من این است که بتوانیم از نقش افراد دولتی برای همسویی استفاده کنیم. در شرایط فعلی به نظر من بهترین مدل این است که از ابزارهای دولتی برای تحقق اهداف نظام مهندسی استفاده کنیم. اگر بخواهیم با توجه به ابزارهای موجود و مسائل حاکمیتی که در متن نظام مهندسی وجود دارد، اهدافی این سازمان را محقق کنیم، باید سیستمی مشابه نظام مهندسی کشاورزی پیاده شود.

■ **مزینانی، لزوم استقلال نظام مهندسی**

سازمان نظام مهندسی به نوعی، هم باید در یک مجموعه درون‌گرا باشد به معنای اینکه با ساختمان اداری و مهندسان خودش در تعامل باشد و هم در حوزه برون‌گرا باشد که تعاملی با دستگاه‌ها و عامه مردم داشته باشد، نکته دیگری که باید بگویم این است که نظام مهندسی فقط یک جمع ۱۳ یا ۱۵ نفره نیست، من که مهندسم اگر در جایی که کار می‌کنم به وظیفه خودم عمل نکنم در واقع هدف سازمان نظام مهندسی را محقق کردم‌ام، هرکدام از مهندسان یک منبع هستندکه به طور پراکنده در جامعه توزیع شده‌اند، هنر سازمان نظام مهندسی این است که یک هماهنگ‌کننده باشد تا بتوانند همه(دستگاه‌ها و عامه مردم) در اختیار قرار گرفتن منابع استفاده کنند، پس هنر نظام مهندسی این است که بتواند اهداف را ترسیم کند و آموزش‌های لازم را بدهد. من مخالفم که نظام مهندسی در کار مهندسان دخل و تصرف کند. به عنوان مثال من نوعی که در خارج از کشور تمام مسائل و قوانین را رعایت می‌کنم وقتی وارد کشورم می‌شوم اولین اصلی را که رعایت نمی‌کنم ایستادن در صف گمرک فرودگاه است. چرا؟ چون احساس می‌کنم وارد محیطی شده‌ام که در آن، قانون رعایت نمی‌شود. وقتی که بخواهیم قانون را رعایت کنیم و در واقع حقوق شهروندی جاری و ساری شود اگر بخواهیم وارد هیات مدیره‌ای شویم که برای مهندسان تصمیم‌گیری کنیم باید مستقل باشیم. اگر وابسته باشیم تصمیم‌گیری ما متاثر از آن وابستگی خواهد بود. ما می‌توانیم از ارگان‌ها و نهادهای دولتی حاضر و ناظر در حوزه ساختمان دعوت به همکاری کنیم تا نظرات اصلاحی‌شان را بدهند و به عنوان یک کاتالیزور کار ما را تسریع دهند، ولی لازم است که فضای مستقل رقابتی مهندسان سرجای خود باشد و در کنارش آن تعامل نیز انجام گیرد.

اگرچه این ابلاغیه‌های وزیر خیلی از دوستان توانمند ما را از گردونه خارج کرد و از این بابت متاسفم اما نگاه من یک لایه بالاتر است، ما می‌توانیم از حضور و نقطه نظرات این عزیزان به سبک و شیوه دیگری استفاده کنیم. اگر افرادی که در حوزه‌های بالا قرار دارند خودشان قانون را رعایت کنند، شما مطمئن باشید که پایین‌دست‌ها و مهندسان جوان هم رعایت می‌کنند، وقتی حقوق شهروندی در راس کار رعایت نشود از اعضا و جوان‌ترها هم نمی‌شود خیلی انتظار داشت. بنابراین علی‌رغم اینکه احساس می‌کنم یک عده از افراد توانمند و خوش‌فکر با این ابلاغیه‌ها حذف می‌شوند ولی احساسم می‌گوید که این ابلاغیه‌ها مفید است و ما می‌توانیم به نوع دیگری از نقطه نظرات این دوستان استفاده کنیم.

■ **نوروزی، ضرورت وجود تعامل در نظام مهندسی**

تعامل یک نیاز است زیرا کار واحدی در شهر صورت می‌گیرد و در نظام مهندسی همه باید تعامل داشته باشند اما این امر با جایگاه دادن و اختیار دادن متفاوت است. اگر امروز انتقادی درباره نظام مهندسی می‌شود به معنای رد اقدامات انجام شده نیست بلکه این امر نشان‌دهنده شفاف‌سازی است که صورت گرفته و خوب است. جامعه مهندسی ما منتظر است که فردی پول و ایده اولیه داشته باشد و اجرا به آن‌ها واگذار کند در حالی که جامعه مهندسی باید یک گام جلوتر باشد و خود راه را بسازد، برای مثال مجموعه‌های مادر سپاه را شهرداری ایجاد نکرده بلکه گروهی این اینکار را داشته و با ایجاد این مجموعه با شهرسازی متفاوت بخشی از ترافیک شهر را بیرون می‌کشد. باید نظامی را در تشکیلات مهندسی خود پیاده کنیم که بتواند مبتکر و خلاق باشد و برای جامعه مهندسی ایجاد فرصت کند.

■ **ذاکرالحسینی، پرهیز از پررنگ کردن برخی موضوعات**

هیأت مدیره جدید نظام مهندسی باید از تجربیات مدیران گذشته استفاده کند؛ نباید برخی موضوعات پررنگ شود؛ اصالت به وجود نظام مهندسی است و جایگاه بزرگی دارد و باید آن را تقویت و از پتانسیل‌های آن استفاده کرد.

■ **درهمی، تشخیص بیماری‌های نظام مهندسی**

برای بهبود وضعیت نظام مهندسی تضارب آرا ضروری است و نمی‌توان فراقتی کرد. معیوب بودن سیستم آموزشی یا کاستی‌های موجود در شهرداری و ... چیزی از مسئولیت ما کم نمی‌کند؛ وظیفه مهندسان و نظام مهندسی دو مقوله است؛ نمی‌توان به مهندسان گفت شما نظام مهندسی را اصلاح کنید.

موضوع ساخت‌وساز در کشور ما اهمیت بسیاری دارد و ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی در این حوزه در حال گردش است. در حال حاضر حق مهندسان از این گردش مالی به خوبی ادا نمی‌شود و در مقابل مهندسان هم به خوبی خدمات ارائه نمی‌کنند؛ **به عبارت دیگر کمتر از یک درصد گردش مالی ساخت‌وساز نصیب مهندسان می‌شود و این عدد خیلی کم است. اگر سازمان نظام مهندسی به رسالت خود درباره ارتقای فرهنگ مهندسی در جامعه عمل کند این امر باعث می‌شود مهندسان کیفیت بهتری به چرخه ساخت‌وساز ارائه کنند و سازمان نیز از حقوق مهندسان دفاع کند و این چرخه هم‌افزا و رشدیابنده خواهد بود که در نتیجه آن کیفیت ساخت‌وساز افزایش می‌یابد.**

نظام مهندسی در سال‌های گذشته تلاش زیادی کرده و وضعیت ساخت‌وسازها ارتقا یافته و امروز ساختمان‌ها تا حدودی در برابر زلزله مقاوم هستند؛ در زمینه تأسیسات وضعیت بهبود یافته اما در معماری و شهرسازی رشد چندانی نداشته‌ایم زیرا این موارد تا حدودی از دست نظام مهندسی خارج بوده است.

در حال حاضر از نظام مهندسی معاینه خوبی صورت گرفته و بیماری‌های آن تشخیص داده شده اما هنوز درمان مشخصی برای بسیاری از بیماری‌ها ارائه نشده است. امیدوارم با یک همت جدی و عزم راسخ معلمان و ترکیب غیروام‌دار هیأت مدیره این مسیر برای درمان بیماری‌ها طی شود.

■ **رئیس، ترویج فرهنگ غلط آسان‌خوری در جامعه**

بخشی از وضعیت فرهنگ جامعه ما ناشی از کم‌کاری رسانه‌هاست؛ این مطلب نشان‌دهنده اهمیت جایگاه رسانه است. افزایش فرهنگ جامعه به عملکرد رسانه‌ها برمی‌گردد. از حدود ۱۰ سال پیش فرهنگی در جامعه ایجاد شد که از نظر من فرهنگ آسان‌خوری است. از حالی که جامعه مهندسی باید یک گام جلوتر باشد و خود راه را بسازد، برای مثال مجموعه‌های مادر سپاه را شهرداری ایجاد نکرده بلکه گروهی این اینکار را داشته و با ایجاد این مجموعه با شهرسازی متفاوت بخشی از ترافیک شهر را بیرون می‌کشد. باید نظامی را در تشکیلات مهندسی خود پیاده کنیم که بتواند مبتکر و خلاق باشد و برای جامعه مهندسی ایجاد فرصت کند.

■ **ذاکرالحسینی، پرهیز از پررنگ کردن برخی موضوعات**

هیأت مدیره جدید نظام مهندسی باید از تجربیات مدیران گذشته استفاده کند؛ نباید برخی موضوعات پررنگ شود؛ اصالت به وجود نظام مهندسی است و جایگاه بزرگی دارد و باید آن را تقویت و از پتانسیل‌های آن استفاده کرد.

■ **درهمی، تشخیص بیماری‌های نظام مهندسی**

برای بهبود وضعیت نظام مهندسی تضارب آرا ضروری است و نمی‌توان فراقتی کرد. معیوب بودن سیستم آموزشی یا کاستی‌های موجود در شهرداری و ... چیزی از مسئولیت ما کم نمی‌کند؛ وظیفه مهندسان و نظام مهندسی دو مقوله است؛ نمی‌توان به مهندسان گفت شما نظام مهندسی را اصلاح کنید.

موضوع ساخت‌وساز در کشور ما اهمیت بسیاری

ذاکرالحسینی: پیشنهاد دادم در نظام مهندسی ساختمان نیز مشابه نظام مهندسی کشاورزی افرادی از ساختارهای دولتی از جمله معاون عمرانی استانداری و اداره کل راه و شهرسازی نقش‌آفرینی کنند و بدون اینکه رأی‌گیری باشد در داخل سیستم حضور داشته باشند

درهمی: تردیدی نیست که ریشه تمام نارسایی‌ها و ناکامی‌های حوزه ساخت‌وساز در نظام مهندسی نیست اما می‌توان ریشه برخی از آن‌ها را در این سازمان جست، شورای شهر، شهرداری، استانداری و اداره کل راه و شهرسازی حلقه‌های مؤثر در این چرخه هستند

۵
دوشنبه • ۳۰ شهریور ۱۳۹۴
شماره

یادداشت

شیرجه مالی

احمد ناصری

یک زمانی در دل تاریخ بزرگ شدن‌های ما بود که کارهای خارق‌العاده رخ می‌داد و هنوز هم وقتی فکر می‌کنیم از این حجم توانایی متحیر و انگشت به دهان می‌مانیم؛ یکی از آن کارها شیرجه زدن بود آن هم نه در استخر آب و توپ(امروزی‌تر) و ... بلکه در دل عروسی. دم در عروسی که می‌رسیدیم پدر با همان کت و شلوار مشکی و کراوات قرمز، من را نگه می‌داشت و می‌نشست تا هم قدم بشود و بعد قیافه‌ای جدی به خود می‌گرفت و با تمیز کردن اضافی گلویش، می‌گفت : «ببین می خوام به هیچکی اجازه ندی ... پولارو که می‌ریزن حواست باشه و سریع برداری..هر پولی که بیاری دو برابرش رو می‌گیری. باز گیج گیج نزنی..»

من هم که فکر می‌کردم این اعمالم تاریخ مملکت را به بعد و قبل تقسیم می‌کند، مثل یک سرباز جنگی که فرمانده‌اش در حال صحبت کردن است با موهای آب کتیرا زده که از سنگ و کلوخ‌های گوشه دیوار سفت‌تر بود،روبه‌رو را نگاه می‌کردم و هیچ تکانی نمی‌خوردم و حتی در چشمان پدر زل نمی‌زدم که ارزش و قدرت عمل زیر سوال نرود. یک سرباز کی به چشمان فرمانده نگاه می‌کند که من نگاه بکنم.

عروسی شروع می‌شد. بین جمعیت با همان قد کوتاه و موهای کتیرا زده راه می‌رفتم و منتظر بودم. تا به‌حال درد انتظار را کشیده‌اید. بد دردی است این انتظار. حال می‌خواهد این انتظار با هر چیزی پیوند بخورد. بین جمعیت می‌رقصیدم، اما هدفم چیز دیگری بود. یک پسربچه هفت و هشت ساله رقصش کجا بود. آن وسط راه می‌رفتم و دست‌هایم را تکان می‌دادم و گردن می‌زدم. دستهٔ اول پول را داماد به هوا انداخت. خوشحال بودم که کسی نیست اما یک دفعه بچه‌های فامیل ظاهر شدند و همهٔ پول‌ها را قاپیدند.آن زمان مویی روی بدنم نبود اما بنا به ضرورت و قانون تعجب کردن فر خوردم. عوضی‌های نیم وجبی کجا کمین کرده بودند و یک دفعه از کجا ظاهر شدند؟ مربی(پدر) را دیدم که آن گوشه نشسته و مشغول گپ است و زیر چشمی نگاهم می‌کند. چند لحظه بعد انگار زمان برگردد، دوباره دم در بودم و او با من حرف می‌زد و صدایش توی سرم می‌پیچید: « پولارو که می‌ریزن حواست باشه.. باز گیج گیج نزنی نزنی ی ی ی »

خودم را سخت آماده می‌کنم. نباید مربی را ناامید کنم. لحظه‌ای بعد دستهٔ دوم را روی هوا پرت می‌کنند. شیرجه می‌زنم. همه چیز آهسته شده. چشم‌هایم در دستهٔ پول‌ها. بچه‌های دیگر سراسیمه و مات مبهوت از پرشم چشم به من دوخته‌اند. دست‌های نوازنده آرام ساز را نوازش می‌کند. مردک کچل کت و شلوار سورمه‌ای طوری کمرش را می‌چرخاند که انگار سال‌ها طول می‌کشد یک دورش تمام شود. مردی سر یک میز دیگر دهانش را باز کرده و زمان زیادی طول می‌کشد که شیرینی درون دهانش جای بگیرد. همه چیز آهسته. پول‌ها روی هوا. یک اتفاق عجیب رخ می‌دهد. دستهٔ پول‌ها باز نمی‌شود و یک راست در بین پاهای من فرود می‌آید.

همهٔ پول‌ها مال من می‌شود.کلی پول. پدر را می‌بینم که خوشحال شده و روی میز سرپا ایستاده و با یک حوله فریاد می‌زند: «این پسر منه...این شاه پسر باباشه...» نعره می‌کشد. منور شلیک می‌کنند. همه چشم‌ها به موفقیت من است. زن‌ها از طبقه بالا برایم هلهله می‌کشند. جوان‌ترها بلندم می‌کنند و هورایشان تالار را می‌لرزاند. من موفق شده‌ام. من مربی را سربلند کردم. ناگهان از پشت سر چیزی به سرم برخورد می‌کند.گیج شده‌ام. مردی عصبانی با دست زده است پس کله‌ام. این احتمال در ذهنم می‌آید که موهای کتیرا زده‌ام خراب شده. با ابروهای بهم نزدیک شده می‌گوید:

« مُردنی برای چی دستهٔ پولارو برداشتی و فرار کردی ... ها ؟ بده به من »

پول‌ها را از دستم می‌گیرد. پول‌ها را از دست شاه‌پسر بابا می‌گیرد و وسط ساز و آواز و رقص ول می‌کند.گوشه‌ای ایستاده‌ام. مات و مبهوت گوشه‌ای تکیه داده‌ام و ایستاده‌ام. پول‌ها روی هوا جلوی چشمانم غلت می‌زنند و به من می‌خندند. پول‌ها می‌خندند و برای من سر تکان می‌دهند و یکی یکی دست‌هایی مهارشان می‌کند.

من یک اسکناس هم ندارم.

خبر

برگزاری کارگاه رایگان آموزش موسیقی در مشهد

دنیای اقتصاد– کارگاه آموزش موسیقی با عنوان «شیوه‌های نوین نوازندگی سازهای موسیقی ایرانی» ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه ۳۱ شهریور ماه در مشهد برگزار خواهد شد.

مدرس این کارگاه آموزشی، وحید رضادوست خواهد بود و شرکت در این کارگاه برای هنرجویان سازهای ایرانی در هر سطحی بلامانع است.

کارگاه شیوه‌های نوین نوازندگی سازهای موسیقی ایرانی در محل مجموعه فرهنگی هنری امام رضا(ع) واقع در پارک ملت برگزار می‌شود.

«دنیای اقتصاد» به‌مناسبت روز شعر و ادب فارسی بررسی می‌کند:

خراسان؛ آسمان پرستاره ادبیات فارسی

دنیای اقتصاد، گروه فرهنگ و هنر– از سال ۱۳۸۱ و به انتخاب نماینده یا نمایندگان آذری در مجلس شورای اسلامی، در تقویم فارسی، ۲۷ شهریور روز شعر و ادب فارسی نام‌گذاری شد که روز درگذشت شاعر معاصر و پرآوازه اهل تبریز محمد حسین بهجت تبریزی است. هرچند که بزرگی و کسوت شهریار بر هیچ یک از ما پوشیده نیست، اما شاید این سوال ذهن بسیاری را درگیر کرده باشد که با وجود کسانی چون فردوسی، سعدی، مولانا، حافظ و ... که هریک به تنهایی انگیزه صدها غیرایرانی برای یادگیری زبان و ادبیات فارسی بوده و هستند چرا نام این روز را شهریار به دوش می‌کشد؟ در سال ۱۳۸۹ و در پی انتقادات نشریات و روزنامه‌نگاران، دبیر شورای فرهنگ عمومی وقت از طرح پیشنهادهایی برای تغییر «روز شعر و ادب فارسی» به نام یکی از شاعران بزرگ کلاسیک خبر داده بود که تا به امروز این اتفاق نیفتاده است. اما گروه فرهنگ و هنر «دنیای اقتصاد» در مشهد عنوان این روز را به فال نیک گرفت و برآن شد هرچند کوتاه یادی کند از مشاهیر ادبی استان خراسان که همواره تعداد زیادی از آنان علی‌رغم شایستگی، مهجور و درحاشیه مانده‌اند. نام کسانی چون فردوسی، مهدی اخوان ثالث، محمود دولت‌آبادی، محمدتقی بهار، محمد قهرمان و ... در لیست انتخابی ما می‌درخشید، ولی در نهایت چهار شخصیت ادبی برجسته استان برای معرفی بیشتر انتخاب شدند در شماره‌های بعدی این نشریه قطعا به فراخور زمان، طبق روال همیشگی، شرح مفصل حال و روز هریک از این چهره‌های شاخص را خواهید خواند.

در سال ۱۳۸۹ و در پی انتقادات نشریات و روزنامه‌نگاران، دبیر شورای فرهنگ عمومی وقت از طرح پیشنهادهایی برای تغییر «روز شعر و ادب فارسی» به نام یکی از شاعران بزرگ کلاسیک خبر داده بود که تا به امروز این اتفاق نیفتاده است

■ **مردِ حارث آبادی**

چند جلد باقی مانده از تاریخ بیهقی به همگان فردی را شناساند که در روزگاری می‌زیست که همه چیز(جنگ،خشونت و...) یافت می‌شد و او در همین روزگار و بعد از کشمکش‌های فراوان و گرم و سرد چشیدن‌های زیاد دست به نوشتن اثری زد که هنوز هم پس از گذر سده ها یکی از مهمترین منابع دوران غزنویان است. بزرگ مرد حارث آبادی(روستایی نزدیک سبزوار) اثری را خلق کرد که در نثر بی‌بدیل است و بسیاری از بزرگان همچون احمد شاملو و محمود دولت‌آبادی وامدار قلم او بوده‌اند و در شکوفا شدن قلم‌هایشان تلاش‌های بسیاری کرده‌اند. **تاریخ بیهقی حال و هوای خاص خود را دارد که این کتاب را از سایرین متمایز می‌گرداند و می‌تواند الگویی شایسته برای دیگر نویسندگان باشد و ماندگاری و تازگی همیشگی آن گواه صادقی برای این سخن است. تاریخ بیهقی یکی از بنیان‌های زبان فارسی است که تاکنون کم تر به آن پرداخته شده اما به تازگی نویسندگان و پژوهشگران زیادی به سمت اثر رفته‌اند و آن را از ابعاد گوناگونی زیر و رو کرده‌اند.**

یکی از نگاه‌های نو و بدیع به اثر بیهقی نگاه «روایتی سینمایی» است که تحت همین عنوان چاپ شده است. این نگاه به این دلیل است که ابوالفضل بیهقی در کتاب دست به تدوین صحنه نیز می‌زند. او با این روش سعی می‌کند توجه تماشاگر را در هر لحظه به یکی از عناصر صحنه جلب کرده، آن را به شکلی برجسته برای مخاطب نمایش دهد. این روش در سینما و کلا نمایش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و می‌تواند با تکنیک‌هایی مثل گرفتن نمای درشت از شئ، چهره و ... مورد نظر و سپس تدوین با سایر تصاویر عادی به کار گرفته شود.این‌ها همه هنر نویسنده و مورخ خراسانی بوده است که سال‌ها پیش در سن ۴۳سالگی نوشتن اثری را شروع کرد که آیندگان به هنرش و قلمش غبطه بخورند.

■ **زمزمه‌های مرد کَدکَنی**

در کدکن نیشابور زاده شد. محمدرضا شفیعی کدکنی، محقق، منتقد و پژوهشگر زبان و ادبیات فارسی، از شاعران موفق و صاحب‌سبک نسل دوم شعر نیمایی به حساب می‌آید. او تاکنون با انتشار ۱۲ دفتر شعری که در قالب دو مجموعه «آیینه‌ای برای صداها» و «هزاره دوم آهوی کوهی» به چاپ رسانده، برگی از دفتر قطور شعر معاصر را به خود اختصاص داده است. این پژوهش میزان اثرپذیری اشعار شفیعی را نسبت به آثار قدما مورد بررسی قرار داده است. برخی از منتقدان معتقدند که شفیعی بیشتر شعرساز ماهری است تا یک شاعر، چراکه اشعار او از مضامین، ترکیبات، واژگان و صورخیال تکراری و قدمایی پر است. یافته‌های تحقیق بیانگر این واقعیت است که هرچند رگه‌های ژرفی از سروده‌های بزرگانی چون حافظ، مولانا، سعدی، رودکی و ... و نیز نشانه‌هایی از شعر شاعران معاصر همانند اخوان ثالث، شاملو و ... در اشعار او دیده می‌شود، اما خلاقیت شفیعی در این بین نقشی مضاعف داشته، چنان‌که او را از ورطه تقلید صرف رهانیده است و این انتقاد جز در مواردی نادر بر قامت اشعار او راست نمی‌آید. اما همانطور که شفیعی کدکنی زیر تیغ نقد قرار گرفت، سر قلمش را به سمت قله‌های بزرگ گرفت و آن‌ها را نقد کرد. شاعر «در کوچه باغ‌های نیشابور» برای شاملو نوشت: «حق این است که شاملو را برای نسل جوان امروز باید «تجزیه» و «تحلیل» کرد. ممکن است در این تجزیه خیلی از محسنات او تبدیل به نقاط ضعف شود، ولی به هر حال از این کار گزیری نیست. این کار را آیندگان با بی‌رحمی خواهند کرد.» اگر جوانان امروز بدانند که شخصیت ادبی آقای شاملو چگونه تشکیل شده‌است، هرگز این‌گونه عمر خود را صرف شعر، آن هم شعر این‌طوری – که در روزنامه‌ها می‌بینیم – نخواهند کرد. تو بهتر از هر کسی می‌دانی که آنچه ا. بامداد یا احمد شاملو را می‌سازد اگر به صد جزء تقسیم شود، پنجاه تا شصت درصدش ربطی به شعر ندارد. با همه این‌ها کدکنی خود یکی از پژوهشگران بزرگ این مرز و بوم است و آثار زیادی را منتشر کرده است.

■ **شاهین شعر خراسان**

در جوانی با تخلص «شاهین» یا «شاخص» شعر می‌گفت اما بعدها فریدون مشیری تخلص عماد را برای او برگزید.در همان روزگار یک بار شانس خود را امتحان کرد و دست سرنوشت را گرفت و ازدواج کرد اما بعد از هشت ماه همسرش فوت کرد. عماد خراسانی دیگر ازدواج نکرد و بدون بچه روزگار را به فردا گذراند. نکته مهم در غزل او، تجلی دردها، ناراحتی‌ها و سرخوردگی‌هایی است که او در زندگی‌اش با آن‌ها روبه‌رو بوده است.

تاریخ بیهقی یکی از بنیان‌های زبان فارسی است که تاکنون کم تر به آن پرداخته شده اما به تازگی نویسندگان و پژوهشگران زیادی به سمت اثر رفته‌اند و آن را از ابعاد گوناگونی زیر و رو کرده‌اند

او اصالت غزل را حفظ می‌کرد و هیچ وقت از روی تفنن غزل نگفته است، بلکه مفهوم غزل یعنی عشق و دوست داشتن را شناخته و به کار می‌برد. پرویز خائفی کار عماد را بالاتر از شهریار دانست و گفت: شهریار تراش خاص زبان فارسی را گاهی اوقات رعایت نمی‌کرد، ولی زبان عماد شفاف و تراش داده شده است.

در بهترین شعرهای عماد اثری از تصنع زبانی ، فرمی و ساختاری نیست و عماد، عاطفه، ذهنیت، تخیّل، اندیشه و حسی را که در شعر خود درونی کرده، با چنان قدرتی بیان می‌کند که مخاطب را به درون شعر می‌کشاند.

مهدی اخوان ثالث، شاعر نامدار خراسان یکی از دوستان نزدیک او بود و اینگونه نوشت: «اگر شعر را در معنای حقیقی‌اش به‌جای آوریم، نه فقط فن و صنعت‌گری و مهارت در تمشیت امر و قافیه و کلمات، بی‌شک عماد در غزل‌سرایی از شاعران برجسته و تراز اوّل معاصر است و در قیاسی وسیع‌تر، سخن او از این و آن متمایز است.» عماد خراسانی از دل همین تعاریف رشد کرد و کم‌کم شناخته شد و تبدیل به یکی از معتبرترین غزل‌سرایان معاصر گردید.

عکس هفته

به بهانه اولین سالروز درگذشت هنرمند نقاش و مجسمه ساز مشهدی برگزار شد:

نمایشگاه آوازهای آبی با یاد و خاطره اکبر زرین مهر

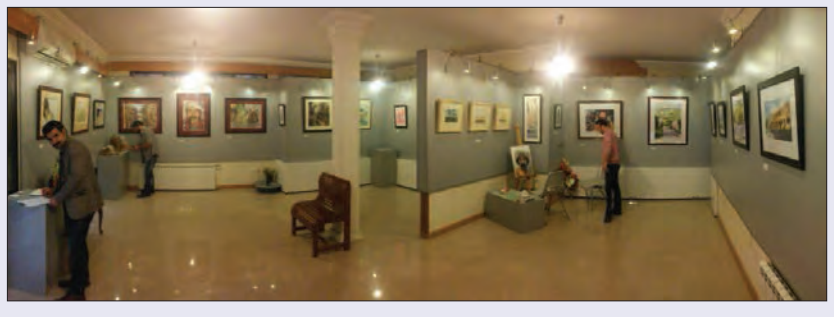

محمود کهنسال، از شاگردان استاد اکبر زرین مهر در مصاحبه با «دنیای اقتصاد»گفت: نمایشگاهی از ۲۴ تا ۳۰ شهریور در نگارخانه بهار خیابان کوهسنگی در حال برگزاری است، وی که در مدت زمانی کوتاه و در حضور بازدیدکنندگان به ساخت مجسمه اکبر زرین مهر پرداخته بود، ادامه داد سال گذشته به استاد قول دادم مجسمه ایشان را درست کنم اما متاسفانه ۱۰ روز بعد فوت کردند و این نمایشگاه فرصتی شد تا به قول خودم عمل کنم.

گفتنی است علی اکبر زرین مهر، متولد ۱۳۴۰ در مشهد است، در کارنامه هنری او عضویت در خانه هنرمندان ایران، عضویت در خانه هنرمندان پاریس، عضو انجمن خبرنگاران بدون مرز، مؤسس نگارستان توس مشهد و مؤسس انجمن هنرمندان بدون مرز به چشم می‌خورد. همچنین وی با خلق ده‌ها اثر هنری و نقاشی های جاودانه و فاخری که بارها در نمایشگاه های هنرهای تجسمی داخلی و خارجی به صورت گروهی و انفرادی به معرض نمایش درآمده، توانسته تحسین جامعه هنری بین المللی را برانگیزد و سفیر هنری شایسته ای در مقوله هنر نقاشی برای ایران باشد. تربیت صدها هنرجوی رشته نقاشی از دیگر یادگارهای کارنامه هنری این هنرمند مشهدی است.

دیدگاه

معماری با بستر بالندگی اقتصاد و فرهنگ– قسمت آخر

مزدا نوبری*

با گذر از تعاریف بنیادینی درخصوص معماری به‌عنوان پدیده‌ای فرهنگی که مناسب‌ترین زمینه برای بالندگی همزمان با اقتصاد قلمداد می‌شود، این بستر را در گستره های معماری تاریخی ، معماری فضاهای عمومی و مسکونی در بخش‌های قبلی این نوشتار بررسی کرده و این‌بار به فرآیند تولید و اجرای آن و تاثیراتش در همان رابطه تعریف شده می‌پردازیم.

■ **گستره چهارم: فن‌آوری تولید معماری**

تنها راه تحقق و تولید معماری و عینی شدن کالبد آن و گذر از نگرش‌های هنرمندانه‌اش، وجود قابلیت‌های عملیاتی در تبدیل انگاره‌ها و طراحی معماری به تولید و اجرای فنی–مهندسی آن است. بی‌شک معماری اگر در دامنه تخیل‌های فضایی صرف محدود مانده و معماران بی‌خبر از قواعد و قابلیت‌های تکنولوژیکی اجرا، تنها به صورت‌هایی از فرم و تصوراتی از فضا بسنده کنند، معماری تنها روی کاغذ نقش می‌بندد و هیچ‌گاه تبدیل به موجودیتی قابل اندازه‌گیری و ادراک نخواهد شد و معماری را از تعریف و ورود به پهنه‌های پدیداری خود بازمی‌دارد.

شاید یکی از تهدیدهای انتقال صرف ایده‌های معماری از دنیای غربی به سرزمین ما که استعداد و توان تولیدی و اجرایی متفاوتی را با هم داریم، همین نکته باشد که تقلیدهای بدون پشتوانه از تکنولوژی تولید، ایده‌هایی خیال‌انگیز و غیرواقعی را در میان ذهن برخی معماران پرورانده و در نهایت فاصله بسیار هولناکی میان طراحی معماری تا آنچه اجرا می‌شود و قابل‌ادراک است را، به‌وجود آورده و معماری امروز ما را در برزخی از نارضایتی و ناکارآمدی تنها گذاشته که از یک سو منابع قابل‌توجهی را مصروف داشته اما از سوی دیگر کمترین بازده موردنظر طراحان را پدید نیاورده است.

آگاهی معماران از شیوه‌های تولید و اجرای ساختمان از بدو تولد انگاره‌های معماری، امری ضروری و غیرقابل تفکیک از فرآیند طراحی است که یک سررشته آن بی‌هیچ شک و شبهه در گستره مباحث اقتصادی ریشه دارد.

باید بپذیریم که تولید ساختمان به لحاظ مصرف سرمایه، سهم جدی و درشتی از منابع کشور را به خود اختصاص می‌دهد و لذا تصرف این میزان از منابع باید در بهینه‌ترین روش‌ها تعریف گردد تا پویایی و گردش اقتصاد را به دنبال داشته باشد.

آگاهی از شیوه‌های بهینه اجرا که کمترین حد مصالح را در بیشترین میزان بازدهی فضای معماری مصروف نماید در این زمینه نکته‌ای جدی است، امروزه در عرصه تولید روزمره معماری، همچنان با تکنیک‌های اتصال اجزای معماری به‌وسیله انبوه توده‌ای مصالح چسباننده روبه‌رو هستیم که فارغ از ایجاد سنگینی و وزن زیاد ساختمان، پایداری زمانی مناسبی نیز نداشته و مصرف سرمایه‌ای زیادی را به دنبال دارد. نکته‌ای که در میزان و چگونگی بهره‌مندی از تزئینات معماری نیز گاه فارغ از اغراق، ولنگاری و نشانه‌های بارزی از مفهوم اسراف در منابع مالی و سرمایه‌ای کشور را نشان می‌دهد.

نگاهی به گذشته معماری ایران که عنصر تزئینی خود بخشی از ساختار اصلی ساختمان بود و با شناخت کامل از اقلیم، محیط و فن‌آوری میدانی معماری، به‌کار گرفته می‌شد، در این راستا درس‌های بسیاری برای آموختن دارد. درسی که امروز با بحران منابع انرژی زمین، لزوم توجه به استفاده بهینه از مصرف انرژی را نه به عنوان یک عامل روبنایی و متصل به ساختمان، بلکه به‌عنوان اصلی مورد توجه از لحظه تولد ایده‌های طراحی باید مورد نظر قرار گیرد.

بخش دیگری از تولید معماری در بهره‌وری هرچه بیشتر اقتصادی را باید در نحوه طراحی بهینه و در حد دقیق مصرف و نیاز دانست. مطالعه‌ای گذرا در شهر مشهد طی پنج سال گذشته نشان داد که بیش از ۲۰ درصد فضاهای طراحی شده در ساختمان‌ها بدون مصرف و نیاز و به عبارت مصطلح «پرت» بوده‌اند و کافی است همین میزان را در آمار مشخص و روشن متراژهای ساخته شده طی تنها یک‌سال ضرب نموده و ببینیم که حتی با واحد ارزش ریالی حداقل برای تولید هر مترمربع ساختمان، چه میزان منابع سرمایه‌ای در این زمینه به هدر رفته است .

در دامنه‌ای دیگر ساختار بهره‌گیری بی‌رویه و نامناسب از نیروی انسانی نه به‌عنوان یک متخصص بلکه به‌عنوان نیروی فعل و عمل صرف، نه تنها قدرت و قوای تفکری انسانی را به مخاطره می‌برد، بلکه به ازاء حق‌الزحمه‌ای بسیار عظیم در فرآیند تولید ساختمان باعث افزایش هزینه ساخت و بدون بازگشت پویایی اقتصادی شده و همین عدم ایجاد تحرک و چالاکی اقتصادی، به اجبار ساختمان را از کالایی برای مصرف پایدار، به پدیده‌ای سرمایه‌ای تبدیل نموده که خارج از نظامات مدیریت حاکمیتی است و با بلعیدن سهم زیاد از منابع ملی، گاه می‌بینیم که چه تاثیرات جدی را در ساختارهای اقتصادی و عوارض رکودی آن شاهد خواهیم بود .

تسلط و توان تکنولوژیکی و اجرایی در ذهن و دست معماران به هنگام طراحی و تولد انگاره‌های نخستین فضایی، امری است ضروری و قطعی و اجتناب‌ناپذیر تا مصرف بهینه سرمایه، نیروی انسانی، منابع انرژی و مواد و مصالح را به دنبال داشته باشد و از همین رهگذر با مصرف منابع مالی متناسب با بهره‌وری فضای تعریف شده، سرمایه‌گذاری در این عرصه را به پایداری در گردش اقتصادی بدل نموده و از این رهگذر رابطه بالنده فرهنگ معماری با اقتصاد را برقرار و بردوام سازد.

***نایب رئیس گروه معماری سازمان نظام مهندسی**

«دنیای اقتصاد» از مهمترین ایستگاه راه‌آهن کشور در خراسان رضوی گزارش می‌دهد؛

ایستگاهی پرتردد با مسافرانی راضی

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- روزهای پایانی تابستان ۹۴ فرصتی دست داد تا سری به ایستگاه راه‌آهن مشهد به عنوان مهمترین و پرترددترین ایستگاه مسافری راه‌آهن کشور بزنیم، روزهایی که موج دوم سفرهای تابستانی رو به پایان است و بسیاری از مسافران برای استفاده از آخرین فرصت‌های تعطیلات به مشهد سفر کرده‌اند و حال قصد بازگشت به شهر خود را دارند؛ این روزها ایستگاه راه‌آهن مشهد همچون دیگر روزهای تابستان پرکار و مملو از جمعیت است.

تصور نمی‌کردم که با یک تماس بتوانم به سرعت هماهنگی‌های لازم برای گزارش و عکاسی از ایستگاه را انجام دهم اما خوشبختانه روابط عمومی راه‌آهن خراسان رضوی در این زمینه همکاری بسیار خوبی داشت و تا آخرین لحظه برای انجام مصاحبه و نشان دادن فضاهای مختلف ایستگاه در کنار ما بود.

■ ایستگاه راه‌آهن مشهد؛ یکی از ۲۰ شاهکار معماری پس از جنگ جهانی دوم در آسیا

دقایقی از ساعت ۸ صبح گذشته بود که وارد سالن ایستگاه راه‌آهن مشهد شدم، سالنی که با معماری جالب و منحصر به فردش در ابتدای ورود توجه هر بیننده و مسافری را به خود جلب می‌کند؛ این ایستگاه به عنوان یکی از ۲۰ شاهکار معماری بعد از جنگ جهانی دوم در آسیا و زیباترین و مجهزترین ایستگاه راه‌آهن ایران در سال ۱۳۳۴ ساخته شده است.

سقف منحنی شکل و مرتفع و ستون‌های قطور سالن به نوعی برای مسافران خسته، آرامش را القا می‌کند، در کنار معماری گذشته، فضاسازی مسئولان ایستگاه هم برای ایجاد این آرامش درونی نقش بسزایی دارد که می‌توان به ایجاد فضای سبز درونی ایستگاه و رنگ‌آمیزی‌های سالن اشاره کرد.

بهادری: در سال‌های اخیر به دلیل اعمال تحریم‌ها علیه ایران، راه‌آهن نتوانسته است نسبت به نوسازی ناوگان و تبدیل واگن‌های قدیمی به جدید اقدام کند و ما این کمبودها را با فشار بر روی نیروهای کار جبران کرده‌ایم

در یک طرف سالن ترکیب جالبی از سنت و مدرنیته به چشم می‌خورد، کافه موزه راه‌آهن پذیرای مسافرانی است که برای دقایقی به صرف نوشیدنی در فضای موزه می‌پردازند، در گوشه و کنار این کافی‌شاپ، ویترین‌هایی با نمایش قطعات قدیمی قطارها و لکوموتیوها به چشم می‌خورد، حتی پایه برخی از میزها را قطعات قدیمی قطار تشکیل داده و توضیحاتی در کنار هر وسیله برای ارضای حس کنجکاوی افراد وجود دارد.

وجود غرفه‌های سوغات، رزرو هتل، صنایع دستی و محصولات فرهنگی نیز از جمله تدابیر مسئولان در راستای تامین برخی از نیازهای مسافران در زمان انتظار برای حرکت قطار به شمار می‌رود.

به سراغ یکی از مسافرانی که منتظر اعلام حرکت قطار خود توسط بخش اطلاعات ایستگاه است، می‌روم. او اهل اهواز بوده و و برای هشتمین بار است که به مشهد سفر می‌کند. این شهروند اهوازی می‌گوید: با توجه به امنیت و آسایشی که سفر با قطار به همراه دارد، سعی می‌کنم از این

یکی از مسافران: این سومین باری است که به ایستگاه راه‌آهن مشهد آمده‌ام و از کیفیت خدمات و وضعیت سالن رضایت کامل را دارم و اگر قرار باشد باز هم به مشهد سفر کنم به طور حتم سفر با قطار را انتخاب می‌کنم

طریق به مشهد سفر کنم. این سومین باری است که به ایستگاه راه‌آهن مشهد آمده‌ام و از کیفیت خدمات و وضعیت سالن رضایت کامل را دارم و اگر قرار باشد باز هم به مشهد سفر کنم به طور حتم سفر با قطار را انتخاب می‌کنم چون نسبت به هواپیما کم‌هزینه‌تر و نسبت به سفر با اتوبوس کم‌خطرتر است.

ضیائی مهر: ایستگاه راه‌آهن مشهد از نظر معماری و خدماتی که به مسافران ارائه می‌دهد، حداقل در خاورمیانه کم‌نظیر بوده است

■ به روز بودن امکانات ایستگاه و رضایت مسافران

یکی دیگر از مسافران که اهل مشهد بوده اما در تهران زندگی می‌کند و سفرهای زیادی با قطار داشته، می‌گوید: به خاطر شغلم سفرهای زیادی با قطار به شهرهای مختلف ایران داشته‌ام و ایستگاه‌های زیادی را از نزدیک دیده‌ام اما ایستگاه راه‌آهن مشهد یکی از بزرگترین و بهترین ایستگاه‌های قطار کشور است که امکانات آن کامل‌تر از بسیاری دیگر از ایستگاه‌ها بوده و حتی قابل‌مقایسه نیست، این را نه به این خاطر که

خودم مشهدی هستم بلکه به دلیل به روز بودن خدمات ایستگاه در کنار عظمت سالن و راحتی مسافران در آن می‌گویم. ایجاد سیستم اینترنت بی‌سیم یکی از بهترین خدمات این ایستگاه است و این روزها که همه مردم با اینترنت سروکار دارند به نوعی وجود این سیستم ضروری است و از مسئولان راه‌آهن مشهد برای این موضوع تشکر می‌کنم.

یک مسافر اهل تهران نیز می‌گوید: سومین بار است که به مشهد سفر می‌کنم اما اولین باری است که با قطار به مشهد آمده‌ام و دفعات گذشته با اتوبوس سفر کرده‌ام. از سفر با قطار راضی هستم و سعی می‌کنم اگر باز هم زیارت مشهد نصیبم شد با این وسیله سفر کنم. او درباره وضعیت ایستگاه راه‌آهن مشهد عنوان می‌کند: ایستگاه مشهد بسیار زیباست و از نظر نظافت و تمیزی رضایت کامل دارم برخورد پرسنل ایستگاه هم با مسافران خوب است و به طور کلی کیفیت ارائه خدمات در این ایستگاه مطلوب است.

پس از صحبت با تعدادی از مسافران، به دفتر مرکز کنترل ترافیک راه‌آهن خراسان رضوی می‌رویم؛ مرکزی که کار بسیار حساس کنترل قطارها برای جلوگیری از برخورد آن‌ها با یکدیگر را برعهده داشته و با اعلام زمان توقف قطارها در ایستگاه‌های مختلف بین راه برای اقامه نماز و یا سوخت‌گیری و دیگر موارد از بروز ترافیک و یا خطر برخورد قطارها جلوگیری می‌کند.

■ مرکز کنترل ترافیک؛ مغز متفکر راه‌آهن

معاون مرکز کنترل ترافیک راه‌آهن خراسان رضوی می‌گوید: مرکز کنترل ترافیک در واقع مغز متفکر ناحیه به شمار می‌رود و کنترل تمامی قطارهای مسافربری و باری را برعهده دارد. از ابتدای سال جاری تاکنون خوشبختانه با تلاشی که برای انجام وظیفه در این مرکز داشته‌ایم مشکل خاصی به‌وجود نیامده است و کنترل عبور و مرور تمامی قطارهای تهران و دیگر شهرستان‌ها به مقصد مشهد را انجام داده‌ایم.

رضا کریم‌پور می‌افزاید: برنامه حرکت قطارها به طور مدون از تهران ابلاغ می‌شود و بخش کنترل راه‌آهن مشهد پیگیر انجام صحیح این برنامه است و مواردی همچون توقف قطارها برای سوخت‌گیری و ... را در دستور کار دارد.

از مرکز کنترل ترافیک خارج می‌شویم و به سمت ابتدای ایستگاه می‌رویم، جایی که قطارها وارد می‌شوند و اقداماتی نظیر تخلیه فاضلاب، آبگیری و شستشو انجام می‌شود و سپس اتصال واگن برای حرکت دوباره به قطار توسط نیروهایی به نام گروه مانور انجام می‌شود که کاری حساس و دقیق است.

مسئول ترافیک ایستگاه راه‌آهن مشهد می‌گوید: این دفتر تمام اطلاعات مربوط به قطارهای وارد شده به ایستگاه را در اختیار داشته، برنامه‌ریزی برای آبگیری، تخلیه فاضلاب، شستشو و تعمیرات قطارها را برعهده دارد و مسئولیت تمام اتفاقات مربوط به قطاری که وارد ایستگاه شده با این مرکز است.

احمد ذوقی با اشاره به اتصال لکوموتیو به واگن‌ها به عنوان یکی از حساس‌ترین مسئولیت نیروهای مانور دفتر ترافیک ایستگاه راه‌آهن، اظهار می‌کند: کوچکترین غفلت و کوتاهی در مراحل کار، موجب ایجاد سانحه جانی برای نیروها می‌شود و به همین دلیل تمرکز در کار برای نیروهای ما بسیار مهم است و خوشبختانه امسال سانحه‌ای در این بخش نداشته‌ایم.

حمید بهادری، معاون ایستگاه راه‌آهن مشهد نیز اظهار می‌کند: در سال‌های اخیر به دلیل اعمال تحریم‌ها علیه ایران، راه‌آهن نتوانسته است نسبت به نوسازی ناوگان و تبدیل واگن‌های قدیمی به جدید اقدام کند و ما این کمبودها را با فشار بر روی نیروهای کار جبران کرده‌ایم و آن‌ها با فداکاری تلاش کرده‌اند فرسودگی ناوگان را جبران کنند و تعمیرات را به موقع انجام دهند.

■ سالانه ۸۰۰۰ نفر از قطار جا می‌مانند

سرپرست خدمات ایستگاهی راه‌آهن خراسان رضوی نیز می‌گوید: سالانه حدود ۸۰۰۰ مسافر به دلیل بی‌توجهی و نداشتن دقت کافی به ساعت حرکت قطار از سفر بازمی‌مانند و این درحالیست که اگر آن‌ها اطلاعات بلیط را به درستی مطالعه کنند، دیگر این مشکل را نخواهیم داشت.

سیدمحمد غیاثی با بیان اینکه به دنبال هوشمندسازی ایستگاه راه‌آهن مشهد هستیم، می‌افزاید: این ایستگاه شاید نخستین ایستگاه هوشمند کشور باشد که با ارائه خدمات اینترنتی در حال حاضر و طرح‌هایی برای انجام الکترونیکی امور در آینده، به دنبال دستیابی به این مهم هستیم. وی ادامه می‌دهد: علاوه بر هوشمندسازی، تسهیل دسترسی مسافران به امکانات ایستگاهی و سهولت سوار شدن به قطار از دیگر برنامه‌های ما در پرحجم‌ترین و پرترددترین ایستگاه راه‌آهن کشور است.

غیاثی بیان می‌کند: ما در مدیریت سالن ایستگاه مشهد، به دنبال ایجاد آرامش روانی برای مسافران و کاهش استرس و اضطراب آن‌ها هستیم و این کار را با ایجاد فضای سبز داخل سالن و رنگ‌آمیزی مناسب و اقداماتی از این دست انجام می‌دهیم.

سرپرست خدمات ایستگاهی راه‌آهن مشهد با اشاره به وجود پایانه اتوبوس در مجاورت راه‌آهن اظهار می‌کند: ایستگاه اتوبوس راه‌آهن مشهد قابلیت پایانه بودن را ندارد و بهتر است شهرداری با تدابیری به جای حرکت ۱۰ خط اتوبوس از این ایستگاه دو خط برای این ایستگاه به مسیرهای اصلی درنظربگیرد تا با این کار از تردد زیاد اتوبوس‌ها و ترافیک در آن جلوگیری کند و این پایانه را به جای گذشته خود یعنی پایانه شهید گمنام بازگرداند، با این اقدام مشکلی در تردد مسافران و به دنبال آن جا ماندن آن‌ها از قطار پیش نمی‌آید.

غیاثی همچنین خواستار حضور شبانه‌روزی پلیس راهور در میدان راه‌آهن شده و می‌گوید: این موضوع از ایجاد گره‌های ترافیکی و توقف‌های غیرضروری در این میدان جلوگیری می‌کند و با توجه به نزدیک شدن به پیک سفرها در ایام محرم و صفر و به ویژه دهه آخر ماه صفر بهتر است تدابیر لازم از سوی پلیس راهور و شهرداری برای کاهش ترافیک در محدوده راه‌آهن انجام شود.

■ جابجایی روزانه ۴۵ هزار مسافر توسط ایستگاه راه‌آهن مشهد

به سراغ مدیرکل راه‌آهن خراسان رضوی می‌رویم که همچون گذشته و پاسخگویی‌هایش به سوالات ما، این بار هم برای مصاحبه حضوری به خوبی پاسخگوی سوالات «دنیای اقتصاد» بود.

مدیرکل راه‌آهن خراسان رضوی در پاسخ به سوال ما درباره ظرفیت این ایستگاه می‌گوید: حدود ۵۰ درصد ظرفیت قطارهای مسافری ریلی کشور در مسیر خراسان رضوی و مسیر منتهی به مشهد تردد می‌کند. هم‌اکنون در حال اجرای آخرین روزهای دور دوم سفرهای تابستانی و پیک برگشت مسافران و زائران از مشهد به شهرهای خود هستیم.

محمدهادی ضیائی مهر می‌افزاید: روزانه ۷۸ رام قطار به‌طورمستقیم از ۲۵ شهر و مرکز استان به مشهد تردد می‌کند و ۴۵ هزار مسافر در طول شبانه‌روز توسط این ایستگاه جابه‌جا می‌شود. وی اظهار می‌کند: تمام تلاش همکاران ما این بوده که با فعالیت شبانه‌روزی و مراقبت و نظارت‌های کامل برآیند خدمات به مسافران، مشکل خاصی به‌وجود نیاید. از ۱۱ خردادماه که پیک نخست سفرهای تابستانی آغاز و تا ۲۴ شهریور ماه به پایان رسید و در پیک دوم که هم‌اکنون در حال اجراست، خوشبختانه با مشکل خاصی روبه‌رو نشدیم و در این مدت با وجود ظرفیت بالا با برنامه‌ریزی و نظارت کامل هیچ قطاری از برنامه تعریف شده حذف نشده و برنامه‌های ما به طور صددرصدی اجرایی و عملیاتی شد و تمام تلاش خود را برای به حداقل رساندن تاخیر در حرکت قطارها به کار بستیم.ضیائی مهر با اشاره به اهمیت کنترل، نظارت و بازسازی مستمر واحدهای خدمات‌رسانی سالن ایستگاه راه‌آهن مشهد، می‌گوید: این خدمات به طور کامل انجام شده و با اجرای برنامه‌هایی که برای توسعه ایستگاه مشهد داشته‌ایم و برنامه‌ریزی برای سال‌های آینده به دنبال بهبود خدمات‌رسانی به مسافران بوده و هستیم.

■ اجرای ۲۰ پروژه با اعتبار ۴۰ میلیارد تومان

مدیرکل راه‌آهن خراسان رضوی از هزینه‌کرد اعتباری ۴۰ میلیارد تومانی برای اجرای ۲۰ پروژه در ایستگاه راه‌آهن مشهد در سال‌های گذشته خبر داده و می‌افزاید: این پروژه‌ها در بخش‌های مختلف و در راستای توسعه خطوط پارکینگ و استقرار قطارهای مسافربری، بازسازی و به‌سازی سکوهای مسافری، توسعه فضای داخلی ایستگاه و دیگر موارد پیش‌بینی شده اجرا شد و با این طرح‌ها توانستیم جابه‌جایی مسافر ریلی در مشهد را از هفت میلیون نفر در سال ۸۶ به حدود ۱۴ میلیون نفر در سال ۹۳ برسانیم و به آماری دو برابری دست یافته‌ایم.

ضیائی مهر خاطرنشان می‌کند: با توجه به حجم تردد قطارها به مشهد برنامه‌های توسعه ما متوقف نشده و هم‌اکنون پروژه‌های مختلفی در زمینه‌های توسعه سکوهای مسافری، خطوط پارکینگ قطارهای مسافری، توسعه مراکز تعمیراتی واگن‌ها و دیگر موارد با پیش‌بینی اعتباری ۱۰۰ میلیارد تومانی در حال اجراست.

وی ادامه می‌دهد: متوسط پیشرفت فیزیکی این پروژه‌ها ۸۵ درصد بوده و امیدواریم تا پایان سال و قبل از آغاز سفرهای نوروزی آن‌ها را به مرحله بهره‌برداری رسانده و ظرفیت ایستگاه را از نظر جابه‌جایی تعداد مسافران باز هم افزایش دهیم که براساس پیش‌بینی‌ها این ظرفیت می‌تواند به جابه‌جایی ۱۸ میلیون مسافر در طول سال برسد.

مدیرکل راه‌آهن خراسان رضوی با بیان اینکه این ایستگاه تا سال ۹۲ رتبه دوم جابه‌جایی مسافر کل شبکه ریلی کشور را در اختیار داشت، عنوان می‌کند: از سال ۹۳ با توجه به ظرفیت‌سازی‌ها در راه‌آهن استان و نیز افزایش حجم قطارهای مسافری شبکه ریلی کشوربه سمت مشهد و به ویژه از مبادی کشور توانسته‌ایم رتبه نخست جابه‌جایی مسافر ریلی کشور را با ۳۳ درصد از کل مسافرت‌های ریلی به خود اختصاص دهیم.

■ ایستگاه راه‌آهن مشهد در خاورمیانه بی‌نظیر است

ضیائی مهر معتقد است: ایستگاه راه‌آهن مشهد از نظر معماری و خدماتی که به مسافران ارائه می‌دهد، حداقل در خاورمیانه کم‌نظیر بوده و حتی در سطح کشورهای پیشرفته هم حرفی برای

کریم پور: برنامه حرکت قطارها به طور مدون از تهران ابلاغ می‌شود و بخش کنترل راه‌آهن مشهد پیگیر انجام صحیح این برنامه است و مواردی همچون توقف قطارها برای سوخت‌گیری و ... را در دستور کار دارد

گفتن و سطحی قابل‌قبول دارد. وی اظهار می‌کند: با توجه به حجم مسافران و ظرفیت‌های پیش‌بینی شده و تاکیدات وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، برنامه‌هایی بلندمدت برای ارتقاء سطح کیفی و کمی خدمات ایستگاه مشهد پیش‌بینی شده و در دستور کار مجموعه راه‌آهن کشور قرار گرفته است.

مدیرکل راه‌آهن خراسان رضوی از افزایش ظرفیت جابه‌جایی مسافران تا ۲۶ میلیون نفر در سال به عنوان یکی از مهمترین برنامه‌های بلندمدت ایستگاه مشهد یاد کرد و می‌گوید: طرح جامع توسعه و افزایش ظرفیت این ایستگاه تهیه و تصویب شده که در آن احداث ترمینال شماره دو مشهد با اعتباری ۴۰۰ میلیون تومانی در کنار ترمینال شماره یک راه‌آهن پیش‌بینی شده است.

وی با اشاره به اتصال ایستگاه راه‌آهن مشهد به ایستگاه قطار شهری و تلفیق مسافرت‌های درون و برون شهری به عنوان یکی از تاکیدات وزیر راه و شهرسازی، اظهار می‌کند: در این راستا خط دو قطار شهری مشهد در حال احداث و

غیاثی: ما در مدیریت سالن ایستگاه مشهد، به دنبال ایجاد آرامش روانی برای مسافران و کاهش استرس و اضطراب آن‌ها هستیم و این کار را با ایجاد فضای سبز داخل سالن و رنگ‌آمیزی مناسب و اقداماتی از این دست انجام می‌دهیم

طرح پیوند ترمینال شماره یک با این خط در حال انجام است. برای پیوند ترمینال شماره دو با ایستگاه قطار شهری نیز در حال آماده سازی هستیم و با همکاری شرکت قطارهای شهری مشهد این پروژه به تصویب نهایی خواهد رسید تا دسترسی مسافران به قطار شهری به راحتی امکان‌پذیر باشد.

خبر

رئیس سازمان صنعت خراسان رضوی مطرح کرد:

ارتقاء صنعتی استان نیازمندسرمایه‌گذاری ۱۰ هزار میلیارد تومانی در فولاد

ایرنا- رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: ارتقاء رتبه این استان در سرمایه‌گذاری صنعتی نیازمند سرمایه‌گذاری ۱۰ هزار میلیارد تومانی در صنعت فولاد است.

راضیه علیرضایی اظهار کرد: خراسان رضوی بعد از تهران و اصفهان از حیث تعداد پروانه‌های بهره‌برداری و اشتغال صنعتی رتبه سوم کشور را دارد اما از نظر سرمایه‌گذاری بعد از استان‌های اصفهان، تهران، خوزستان، مرکزی و بوشهر در جایگاه ششم قرار گرفته است. وی درباره دلیل رتبه پایین خراسان رضوی در سرمایه‌گذاری بخش صنعت گفت: ۹۵ درصد سرمایه‌گذاری صنعتی در این استان مربوط به صنایع کوچک با فعالیت بخش خصوصی است اما در استان‌های مورد اشاره سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌های بزرگ صنعتی مانند پتروشیمی و صنایع وابسته و عمدتا دولتی صورت گرفته است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان ادامه داد: برای افزایش رتبه استان در بخش سرمایه‌گذاری صنعتی باید بنگاه‌های بزرگ با حمایت دولت در خراسان ایجاد شوند و همچنین به منظور توازن توسعه باید پروژه‌های بزرگ ملی در سطح شهرستان‌ها پیاده شوند.

علیرضایی اضافه کرد: حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان فقط در بخش سرمایه‌گذاری صنعت فولاد خراسان نیاز است که همه این میزان سرمایه‌گذاری در شهرستان‌های محروم از جمله خواف، تربت حیدریه، تربت جام و تایباد و بخشی هم در نیشابور و سبزوار قابل تحقق است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تصریح کرد: در همین ارتباط معادن سنگ آهن سنگان با ذخیره قطعی ۱,۲ میلیارد تن یکی از بزرگترین ذخایر سنگ آهن در کشور بوده که میزان استخراج سالانه از آن حدود هفت میلیون تن است.

علیرضایی عنوان کرد: بر همین اساس به منظور دستیابی به هدف تولید ۱۰ میلیون تن فولاد در خراسان رضوی و تبدیل این منطقه به قطب سوم فولادسازی کشور با توجه به وجود منابع سنگ آهن سنگان موضوع برقراری توازن در زنجیره فولاد استان در دستور کار سازمان صنعت و معدن قرار گرفته است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یادآور شد: برای دستیابی به این اهداف ۱۱ واحد تولید کنسانتره با ظرفیت اسمی ۲۲,۲ میلیون، ۱۰ واحد تولید گندله با ظرفیت ۲۵,۴ میلیون تن، ۱۰ واحد تولید آهن اسفنجی با ظرفیت ۹,۴ میلیون تن، ۹ واحد تولید شمش فولاد با ظرفیت ۷,۷۲ میلیون تن و شش واحد تولید نورد با ظرفیت اسمی تولید ۳,۷ میلیون تن در سال در خراسان رضوی اجرا شده است.

علیرضایی خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۲۲ طرح بزرگ فولادی با ظرفیت تولید سالانه ۳۵ میلیون و ۹۲ هزار تن در زمینه شمش فولادی، گندله آهن، ورق فولادی، مقاطع فولادی و کنسانتره آهن با سرمایه‌گذاری کلی ۱۵ هزار و ۷۲۹ میلیارد تومان و اشتغال‌زایی ۱۴ هزار و ۳۵۸ نفر در خراسان رضوی در دست اجرا قرار دارد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان ادامه داد: این طرح‌ها در شهرستان‌های نیشابور، سبزوار، خواف، رشتخوار، تربت حیدریه، تربت جام و بینالود در حال اجرا هستند و از این میان پنج طرح با سرمایه‌گذاری شرکت ایمیدرو در زمره طرح‌های ملی محسوب می‌شوند.

وی با ابراز رضایت از پیشرفت پروژه‌های مربوط به فولادسازی طی سال گذشته در خراسان رضوی ادامه داد: پروژه‌های صنعتی که اجرای آن‌ها توسط شرکت‌های سنگ‌آهن سنگان، توسعه ملی، فولاد شرق کاوه، فولاد خراسان، فولاد قائم امید نور، سنگ احیا سپاهان و نگین خلیج فارس در سال ۹۳ در حد تحویل زمین بود اکنون بین ۱۲ تا ۶۳,۵ درصد پیشرفت اجرایی دارند.

علیرضایی با بیان اینکه در صورت بهره‌برداری از این پروژه‌ها سالانه ۱۰ میلیون تن فولاد برای خراسان رضوی تولید خواهد شد که برای شهرستان‌های محروم در چارچوب توازن توسعه، اشتغال‌زایی مطلوبی به همراه خواهد داشت، افزود: ظرفیت تولید فولاد در خراسان رضوی بیش از ۶۴ میلیون تن در سال است که با اجرای کامل طرح‌های در دست اجرای فولادی این ظرفیت افزایش قابل توجهی خواهد یافت.

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
برای سفارش و رزرو آگهی با ما تماس بگیرید
پذیرش آگهی:
۰۹۱۲ ۴۱۹ ۸۶ ۳۵
پذیرش اشتراک:
۰۵۱۳ ۷۲۳ ۷۵ ۱۴-۱۶
سازمان آگهی‌ها
mashhad@den.ir

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
دفتر مرکزی ویژه نامه های استانی:۴۲۷۱۰۴۵۴-۰۲۱
نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰ - کد پستی: ۱۵۸۶۶-۹۷۵۱۱

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
دوشنبه ۳۰ شهریور ماه ۱۳۹۴/ ۷ ذی الحجه ۱۴۳۶/ ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۵/ شماره ۳۵۸۵

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
گرافیک و صفحه آرایی: حامد همایونی
نشانی:مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره۱۳
تلفن:۳۷۶۲۴۲۷۶، ۳۶ ۶۱ ۳۷۶۸-۰۵۱۳ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱
آگهی ها: ۳۵ ۸۶ ۴۱۹ ۰۹۱۲
www.EastEconomy.ir - mashhad@den.ir
ارسال نظرات:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خراسان ما

نگاهی به سکه‌های عهد اشکانی

رضا سلیمان نوری*

نوشتار قبلی من در این مجموعه یادداشت‌ها که به سنگ نوشته‌های پارتی موجود در محدوده خراسان بزرگ البته در داخل خاک ایران اختصاص داشت و اشاره به این امر که آخرین مطلب درباره پارتیان است، در فضای مجازی باعث شد تا برخی دوستان، نکته‌ای قابل‌توجه را گوشزد کنند. نکته‌ای که سبب شد این نوشتار و شاید چند نوشتار بعدی هم به مسائل مختلف عهد اشکانیان اختصاص پیدا کند. این دوستان مجازی عنوان کردند حال که نوشته‌های من بدین مرحله رسیده، بهتر است قدری تامل کرده و درباره سایر مسائل مرتبط با اشکانیان هم کمی توضیح دهم. دلیل این درخواست آنان این بود که فاصله افتادن بین مطالب مرتبط با یک مقطع تاریخی باعث سردرگمی مخاطب می‌شود و چون این استدلال قابل‌قبول بود، من نیز آن را قبول کرده و ضمن تشکر از راهنمایی دوستان، این مطلب را نیز به یکی دیگر از موضوعات مرتبط با خاندان اشکانی به عنوان نخستین خاندانی که از خراسان بزرگ برخاسته و بر ایران زمین حکومت کرده‌اند، اختصاص دادم.

■ سکه‌های اشکانی

یکی از برترین اسنادی که باعث آشنایی بهتر و بیشتر ایرانیان با گذشته پارتی خود شده و می‌شود،سکه‌های باقی‌مانده از آن دوران است. سکه‌هایی که اغلب در یک روی آن‌ها نمادی از شاهی که سکه در دوران او ضرب شده و در روی دیگر نوشتاری به زبان پارتی پهلوی و در برخی اوقات یونانی حک شده است. تصویر فرمانروایان پارتی بر این سکه‌ها در ردیف شاهکارهای هنر ایران محسوب می‌شد. سکه‌های اشکانی از جنس نقره و برنز هستند. مبنای پول نقره «درهم» نامیده می‌شد که تقسیمات کوچکتر آن ابول و بزرگتر چهار درهم بود. واحد سکه‌های برنز نیز «کالکوی» نامیده می‌شد. بر روی اغلب سکه‌ها تصویر واقعی فرمانروای اشکانی در حالی که به سمت چپ می‌نگرد، نقش گردیده و فقط در تعداد کمی از سکه های شاهان اولیه اشکانی از جمله ارشک اول و بعضی سکه‌های مهرداد اول، فرهاد دوم و مهرداد دوم صورت فرمانروا در سمت راست تصویر حک شده است. گاهی نیز چهره شهریار اشکانی به صورت تمام رخ در روی سکه نقش گردیده است. بعضی از سکه‌های مهرداد سوم، اردوان سوم، ونن دوم و بلاش چهارم از این دسته هستند. در سکه‌های فرهاد پنجم تصویر فرمانروا در روی سکه و ملکه موزا در پشت سکه دیده می‌شود.

■ تاج شاهان اشکانی

یکی از اطلاعات ویژه‌ای که سکه‌های باقی مانده از شاهان گوناگون سلسله اشکانی در اختیار ما قرار می‌دهند، نوع تاج مورداستفاده این شاهان است. بر روی سکه‌های ارد یکم، پاکر یکم، فرهاد چهارم و فرهاد پنجم، «نیکه» که الهه پیروزی در یونان باستان بوده است، حلقه شهریاری را در دست دارد و آن را روی سر شاه نگاه‌داشته است. تاج‌های شاهان اشکانی مرصع و مجلل هستند و برخی از آنان مانند مهرداد دوم دارای دو تاج متفاوت هستند. گاهی نیز به جای تاج از نشانه‌های شهریاری استفاده می‌کردند که مرکب از حلقه‌ای مزین و نواری مواج بود که در پشت سر گره می‌خورد. بر روی سکه‌های ارد اول، فرهاد چهارم و ونن دوم، ماه و خورشید نقش بسته اما معنی و مفهوم آن به‌درستی آشکار نیست. بعضی از محققان این علائم را نماد آناهیتا و مهر نامیده‌اند.

■ جایگاه خاص اشک اول

تصویر ارشک، یا همان اشک اول، نخستین فرمانروای پارتی درحالی‌که بر روی تخت یا سنگ مخروطی شکلی جلوس کرده و کمانی در دست دارد زینت‌بخش اغلب قریب به اتفاق درهم‌های اشکانی است. شاهان پارت به علت علاقه و احترام خاص به بنیانگذار سلسله در مدت نزدیک به پنج قرن تصویر او را بر پشت درهم‌ها نقش می‌کردند، اما در پشت سکه‌های چهار درهمی تصویر فرمانروایان همراه با الهه‌های یونانی به چشم می‌خورد. البته این سکه تنها در ضراب‌خانه سلوکیه که آداب و فرهنگ یونانی در آنجا حاکم بود، ضرب می‌شدند. بر پشت سکه‌های برنزی نیز مظاهر و نشانه‌های مذهبی ایران و یونان به چشم می‌خورد. این نوع سکه‌ها که بیشتر در بین اقشار مختلف مردم آن زمان رایج بود، از لحاظ تصاویر و مضامین بسیار متنوع‌تر از سکه‌های نقره هستند و به علت آزاداندیشی پارتیان، آثاری از عقاید و باورهای مذهبی مختلف رایج در اقصی نقاطی که حکومت و سرزمین اشکانیان در آن دوران محسوب می‌شد، بر آن‌ها انعکاس یافته است. بر پشت سکه‌ها القاب و عناوین شاهان به صورت عادل، نیکوکار، دوستدار پدر، دوستدار برادر، دوستدار یونان، خودمختار و غیره دیده می‌شود که اغلب این القاب از سلوکیان اقتباس شده و از جهتی مبین منش و اخلاق پارتیان دلیر و آزاده است.

■ نوشتار پشت سکه‌ها

نوشته پشت سکه‌های شاهان اولیه اشکانی به خط یونانی است اما در اواخر این دوره بر سکه شاهان اشکانی نام و مشخصات آنان به خط پهلوی اشکانی ثبت شده است. به جز سکه فرهاد پنجم و ونن اول بر روی سایر سکه‌ها نوشتار طولانی دیده نمی‌شود البته از زمان فرمانروایی بلاش اول به بعد نام اختصاری فرمانروا در پشت سر او به خط پهلوی اشکانی ثبت شده است. تقریبا تا اواخر سلسله اشکانی این روش ادامه می‌یابد. سکه‌های چهار درهمی دارای سال و تاریخ ضرب سکه است. برای اولین بار تاریخ‌گذاری بر روی سکه در زمان مهرداد اول متداول گردید و از زمان فرهاد چهارم بر بیشتر سکه‌ها دیده می‌شود، تاریخ اغلب به سال سلوکی است اما گاهی تاریخ اشکانی نیز بر سکه‌ها نقش گردیده است. بیشتر شهرهای بزرگ اشکانی دارای ضرابخانه بودند و علامت شهری که سکه در آن ضرب می‌گردید اغلب به صورت اختصار و حروف ترکیبی و گاهی به طور کامل در پشت سکه‌ها نوشته می‌شد. به طور کلی دقت در خصوصیات و بررسی سکه‌های اشکانی راهی برای آگاهی و شناخت نزدیک به پنج قرن تاریخ پر افتخار ایران محسوب می‌شود و به همین دلیل در نوشتار بعدی هم به برخی از ویژگی‌های این سکه‌ها اشاره خواهم کرد.

*کارشناس ارشد ایرانشناسی و خراسان پژوه

درخواست مسئولان و کارشناسان تولید و صادرات زعفران خراسان رضوی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد»؛

زعفران را دریابید

میری: افزایش ۵۰ درصدی قیمت زعفران در اردیبهشت ماه موجب کاهش صادرات این محصول در خرداد و تیرماه شد

دنیای اقتصاد، ناهید کاویانی- زعفران مهمترین محصول صادراتی خراسان رضوی و حتی کشور به شمار می‌رود که با توجه به ارزآوری بالا و انحصار تولید آن در ایران، از جمله محصولات استراتژیک کشورمان است.

با توجه به فرارسیدن پاییز و آغاز فصل برداشت این محصول در هفته‌های آینده و نیز ارائه آماری از سوی گمرک درباره میزان صادرات این محصول در سال جاری، به سراغ مسئولان و کارشناسان صادرات و تولید زعفران در استان رفتیم. آمار ارائه شده از گمرک در یکی از خبرها عددی شگفت‌انگیز بود و از افزایش ۹۷ درصدی صادرات این محصول خبر می‌داد اما در ادامه خبر آمده بود که این رشد مربوط به صادرات نوع خاصی از بسته‌بندی‌های زعفران و نه مجموع صادرات این محصول بوده است.

■ نوسان صادرات زعفران در ماه‌های ابتدایی امسال

رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» از افزایش صادرات زعفران در فروردین و اردیبهشت و کاهش صادرات این محصول در خرداد و تیرماه امسال خبر داده و می‌گوید: با توجه به رشد ۲۹ درصدی صادرات زعفران در فروردین و رشد ۴۱ درصدی آن در اردیبهشت‌ماه امسال و نیز کاهش ۲۵ و ۳۳ درصدی صادرات در خرداد و تیرماه، در مجموع نسبت به مدت مشابه سال گذشته تنها یک درصد رشد صادرات زعفران داشته‌ایم.

غلامرضا میری تصریح می‌کند: آماری که از سوی گمرک ارائه شده و برخی از سایت‌ها رشد ۹۷ درصدی صادرات زعفران را تیتر کرده‌اند، در واقع مربوط به یک نوع از بسته‌بندی صادراتی زعفران است

میری: آماری که از سوی گمرک ارائه شده و برخی از سایت‌ها رشد ۹۷ درصدی صادرات زعفران را تیتر کرده‌اند، در واقع مربوط به یک نوع از بسته‌بندی صادراتی زعفران است

و مربوط به بسته‌بندی‌های ۳۰ تا ۵۰ گرمی است که در این زمینه با رشد ۹۷ درصدی روبه‌رو بودیم وگرنه در اصل رشدی در صادرات زعفران نداشته‌ایم.

■ صادرات ۶۸ میلیون دلاری زعفران در ۵ ماهه امسال

میری می‌گوید: در ۵ ماهه نخست امسال ۴۸ تن و ۷۳ کیلوگرم زعفران به ارزش ۶۸ میلیون و ۶۴۹ هزار دلار از مشهد صادر شد و میزان صادرات مدت مشابه سال گذشته ۴۷ تن و ۱۵۸ کیلوگرم به ارزش ۶۷ میلیون و ۸۹۱ هزار دلار بود، ضمن اینکه ۱۰ درصد صادرات زعفران کشور نیز از تهران انجام می‌شود. وی درباره دلیل کاهش و افزایش میزان صادرات زعفران در ماه‌های مختلف سال جاری اظهار می‌کند: برخی از موانع و مشکلات صادرات این محصول در سال ۹۳ برداشته شد که از جمله آن‌ها می‌توان به حذف عوارض دریافتی از صادرکنندگان و لغو الزام ارائه کدملی کشاورز توسط صادرکننده از سوی وزارت امور اقتصاد و دارایی اشاره کرد که موجب رشد صادرات این محصول در دو ماه ابتدایی سال شد.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی ادامه می‌دهد: افزایش ۵۰ درصدی قیمت زعفران در اردیبهشت ماه موجب کاهش صادرات این محصول در خرداد و تیرماه شد، ما روند صادرات این محصول را با توجه به صادرات ۱۵۰ تنی زعفران در سال گذشته، برای امسال تا مرز ۲۰۰ تن پیش‌بینی کرده بودیم اما افزایش قیمت این محصول با عدم استقبال خریداران به ویژه کشورهای اروپایی و در نتیجه کاهش صادرات همراه بود.

■ هجوم دلال‌ها به بازار زعفران

میری در پاسخ به این سوال که دلیل افزایش قیمت زعفران چه بود، می‌گوید: متاسفانه آمارهای درستی از میزان تولید زعفران نداریم و با توجه به این موضوع و اینکه عنوان می‌شد امسال با کاهش تولید روبه‌رو هستیم، با مقداری افزایش در قیمت زعفران مواجه شدیم اما در حال حاضر هیچ کمبود زعفرانی در بازار وجود ندارد. وی خاطرنشان می‌کند: از طرفی برخی از دلال‌بازی‌ها در بازار زعفران موجب افزایش قیمت این محصول شد؛ زعفران کالایی است که به خوبی خرید، فروش و نگهداری می‌شود و با توجه به حجم کم، گردش مالی بالا و سرعت تبدیل آن به پول، بسیاری از دلال‌ها به خرید این محصول روی آورده‌اند و زعفران خریداری شده را گران‌تر می‌فروشند.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی تصریح می‌کند: در شرایط فعلی، زعفران موجود نزد کشاورزان بسیار کم است و این درحالیست که باید ۳۰ تن از محصول سال گذشته باقی مانده باشد اما همه محصولات نزد دلالانی است که آن‌ها را خریداری کرده‌اند و این امر موجب افزایش قیمت می‌شود. البته افزایش قیمت تا پایان خردادماه بود و پس از آن به ثبات قیمت رسیده‌ایم و نوسان ۳۰ تا ۵۰ هزار تومانی نرخ زعفران در بازار امری طبیعی است.

میری یادآور می‌شود: در فاصله یک ماه مانده به برداشت زعفران به عنوان محصولی فوق استراتژیک برای استان و کشور که امرار معاش بیش از ۱۳۰ هزار خانوار از طریق آن انجام می‌شود و در بخش‌های تولید، فرآوری، صادرات و بسته‌بندی اشتغال‌زایی زیادی را به دنبال داشته و با در اختیار داشتن ۹۲ درصد تولید زعفران جهان، محصولی انحصاری برای ایران است؛ از مسئولان درخواست داریم تا تدبیری برای خرید و فروش زعفران اندیشیده و این محصول را به حال خود رها نکنند.رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی می‌افزاید: لازم است تسهیلاتی با سود تک رقمی در اختیار تولیدکنندگان و صادرکنندگان زعفران قرار گیرد تا تولیدکنندگان مجبور نباشند زعفران خود را به قیمتی بسیار پایین به دلال‌ها بفروشند و صادرکنندگان هم بتوانند با خریداری زعفران و ذخیره آن، به تنظیم بازار این محصول و جلوگیری از عرض‌اندام دلالان کمک کنند تا بتوانیم فروش و عرضه این محصول مهم را در اختیار داشته باشیم در غیر اینصورت ما نمی‌توانیم با دست خالی با تاجری که سه نسل در کار عرضه زعفران در جهان است، رقابت کنیم.

■ ۶۹ هزار هکتار از اراضی خراسان زیر کشت زعفران است

مسئول زعفران جهادکشاورزی خراسان رضوی نیز می‌گوید: هم اکنون ۶۹ هزار هکتار از اراضی استان زیر کشت زعفران قرار دارد و هرساله دو تا سه هزار هکتار توسعه کشت این محصول را داریم، هر چند سیاست ما کاهش سطح زیر کشت و افزایش عملکرد اراضی است اما برخی از کشاورزان زعفران را جایگزین محصولاتی مانند گندم می‌کنند.

رامین اسمی با بیان اینکه ظرف ۱۰ روز آینده برداشت زعفران در نقاط سردسیر استان آغاز می‌شود، می‌افزاید: برخی از مناطق شهرستان

اسمی: هر چند سیاست ما کاهش سطح زیر کشت و افزایش عملکرد اراضی است اما برخی از کشاورزان زعفران را جایگزین محصولاتی مانند گندم می‌کنند

تربت‌حیدریه اولین مناطقی هستند که زعفران در آن‌ها گل‌دهی داشته و برداشت را آغاز می‌کنند. وی با اشاره به لزوم اجرایی‌سازی طرح جامع زعفران، اظهار می‌کند: این طرح در کمیسیون ماده ۲۱۵ مدیریت برنامه‌ریزی برای تخصیص ردیف اعتباری مانده است، در طرح جامع حل تمامی مشکلات زعفران پیش‌بینی شده و در صورت تصویب ردیف اعتباری، بسیاری از موانع و مشکلات این محصول مرتفع خواهد شد.

■ هدف اصلاحات، کسب اکثریت مجلس

روزنامه اعتماد در نظرخواهی از ۴۰ چهره سیاسی اصلاح‌طلب، سه پرسش اساسی را با آن‌ها مطرح کرده است تا مخاطبان این جریان به خوبی با دغدغه‌ها و اهداف چهره های اصلاح طلب آشنا شوند. در بین این افراد، دو شخصیت اصلاح‌طلب خراسانی نیز اظهارنظر کرده‌اند. حسین انصاری‌راد، نماینده مردم نیشابور در مجلس ششم گفت: تاکید من بحث قانون انتخابات است. مبنای بررسی صلاحیت طبق قانون انتخابات باید مراکز معتبر قانونی چون دادگستری، ثبت احوال، وزارت اطلاعات و اداره تشخیص هویت باشد و اگر نهاد نظارتی کسی را رد کند داوطلب و کاندیدا حق شکایت دارد. نهاد باید مدارک را کتبا اعلام کند و مراجع رسیدگی‌کننده هم باید نتیجه را اعلام کنند. همچنین حسن رسولی، استاندار اسبق خراسان در دولت هشتم با اشاره به اجماع کامل و رسیدن به لیست واحد در جریان اصلاحات،گفت: حتی اگر نیروهای درجه یک اصلاح طلب ردصلاحیت شوند ما منفعل نخواهیم بود و با انتخابات قهر نخواهیم کرد. نهادهای نظارتی در ادوار گذشته مجلس شورای اسلامی، عملکردهای متفاوتی از خود نشان داده اند. باتوجه به اینکه در انتخابات سال ۹۲ افکار عمومی اقبال خوبی به اصلاح طلبان نشان دادند، نتیجه خوبی برای اصلاح طلبان رقم خواهد خورد. با این حال سازوکار مدیریتی اصلاح طلبان برای انتخابات باید به‌گونه ای باشد که خود را برای هر شرایطی آماده کنند. ترکیب مجلس دهم قطعا متفاوت از مجلس نهم خواهد بود.

■ بلاتکلیفی ساخت مابقی پروژه راه‌آهن گرگان- بجنورد- مشهد

روزنامه شرق در مصاحبه کوتاهی با علی نورزاد، معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل ونقل کشور، نوشت: احداث راه آهن گرگان- بجنورد- مشهد که قرار بود از سوی وزارت راه با هزینه کنسرسیومی چینی- ایرانی در دولت دهم اجرا شود، به علت اشکالات حقوقی و قراردادی هنوز بلاتکلیف مانده است. بنا بود ۸۵ درصد منابع مالی پروژه از سوی چینی ها به صورت فاینانس پرداخت شود و ۱۵درصد تأمین مالی آن از سوی آستان قدس رضوی انجام گیرد. معاون وزیر راه دراین باره به شرق گفت: پروژه راه‌آهن گرگان- بجنورد- مشهد در قالب تفاهم نامه قرارداد در دولت دهم مطرح شد و پس از اینکه مهلت آن به اتمام رسید، الحاقیه‌ای نیز به آن افزوده شد. در این الحاقیه ۵۰ مورد وجود داشت که از نظر حقوقی و قراردادی دچار مشکل بود. نورزاد در بیان ابهاماتی که در رابطه با اشکالات اساسی این پروژه به وجود آمده بود، افزود: در قرارداد احداث این راه‌آهن، شرح کار مشخص نیست. این پروژه ۶۳۰ کیلومتر طول دارد که در متن قرارداد تنها اجرای قسمت A آن به طول ۳۰۰ کیلومتر ذکر شده که این ۳۰۰ کیلومتر بخشی از پروژه بوده و ساخت مابقی پروژه بلاتکلیف است. وی با اشاره به دومین مشکل مهم این قرارداد، ادامه داد: مبلغ این قرارداد بر مبنای متوسط قیمت ساخت یک کیلومتر راه‌آهن، بیش از دوبرابر قیمت واقعی منعقد شده که دولت فعلی در حال پیگیری برای تعدیل و اصلاح قیمت قرارداد است.

■ ساخت‌وسازهای اطراف حرم رضوی

روزنامه آرمان در گزارش کوتاهی درباره ساخت‌وسازهای پیرامون حرم رضوی، نوشت: چند سالی است که روند ساخت ساختمان‌های مرتفع در اطراف حرم رضوی رشد چشمگیری داشته و این روند بدون در نظر گرفتن میزان تحمل زمین منطقه، یکپارچگی در معماری و وجود بافت قدیمی با سرعت ادامه دارد. در گذشته نه چندان دور، نوع معماری و ساخت بناهای اطراف حرم رضوی به گونه‌ای بود که امکان مشاهده گنبد از اکثر ارتفاعات اطراف شهر امکان‌پذیر بود، درحالی‌که امروزه حتی از کوچه های منتهی به حرم نیز به سختی می توان گل دسته یا گنبد حرم را مشاهده کرد. با توجه به حضور سالانه ۲۵ میلیون زائر در مشهد، لازم است تمهیداتی برای اقامت آن‌ها اندیشیده شود. در این میان، ضروری است که با تشکیل کارگروهی از کارشناسان ساختمان سازی و معماری، مواردی مانند موقعیت حرم امام رضا (ع) و قدیمی بودن بافت منطقه در طرحها و برنامه های اجرایی لحاظ شود. این اصولی است که در سایر کشورها نیز برای ساخت‌وساز در اطراف مجموعه های مهم تاریخی ـ فرهنگی رعایت می شود.

■ برگزاری سومین جشنواره بین المللی ایران بانک ۲۰۱۵ در مشهد

روزنامه اطلاعات در خبری پیرامون برگزاری سومین جشنواره بین المللی ایران بانک ۲۰۱۵ در مشهد، نوشت: علی رسولیان، مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین الملل استانداری خراسان رضوی با اعلام این خبر، گفت: این جشنواره با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت صنعت، معدن و تجارت، شورای هماهنگی بانک های کشور، شورای هماهنگی بانکهای استان خراسان رضوی، اتاق مرکزی تعاون جمهوری اسلامی و دانشگاههای سراسر کشور از جمله دانشگاه تهران، شهید بهشتی، امیرکبیر، علم و صنعت، علامه طباطبایی و دیگر سازمانهای مدیریتی، علمی و پژوهشی در ۳۱ شهریور و یکم مهر ۹۴ در مشهد برگزار می شود. او به این نکته اشاره کرد که نظام مالی و اعتباری، چون شریان حیاتی برای نظام اقتصادی بسیار مهم است و به عبارت دیگر نبض حیات اقتصادی، بخش مالی آن است و اگر قلب نظام اقتصادی یعنی همان بخش مالی و اعتباری آسیب ببیند، موجودیت نظام اقتصادی به مخاطره می‌افتد و برگزاری این رویداد با عنایت به حجم وسیع معاملات پولی و بانکی و جریان بالای اقتصادی در استان، می تواند در رشد و توسعه نظام اقتصادی و بانکی تأثیر بسزایی داشته باشد. به گفته او بررسی راهکارهای نوین کاهش سود تسهیلات بانکی، شناسایی آسیب های نظام بانکی، کاهش معوقات بانکی و شناسایی منابع مالی پایدار از دیگر اهداف این جشنواره به‌شمار می رود.

اخبار کوتاه

■ افزایش ۳۶ درصدی سفر هیأت‌های سیاسی خارجی به خراسان رضوی

ایرنا- رئیس دفتر نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور گفت: سفر هیأتهای سیاسی و گردشگران خارجی به استان خراسان رضوی در سال جاری تاکنون نسبت به سال گذشته ۳۶ درصد افزایش یافته است.

غلامعباس ارباب‌خالص اظهار کرد: طی سه ماه اخیر این افزایش محسوس‌تر بوده به‌گونه‌ای که ده‌ها هیأت خارجی در این مدت به خراسان رضوی سفر کرده و همچنان هم تقاضا برای انجام سفر به این استان ادامه دارد.

وی با بیان اینکه بر اساس آمارها تاکنون حدود ۸۰۰ شرکت توسط سرمایه‌گذاران خارجی در خراسان رضوی ثبت شده است، افزود: از جمله برنامه‌های پیش رو سفر هیأتی از ویتنام به مشهد است که متقاضی انعقاد تفاهم‌نامه‌های استانی و خواهرخواندگی یکی از شهرهای آن کشور واقع در جنوب شرق آسیا با مشهد است.

■ افزایش ۵۰ درصدی قیمت زعفران

ایسنا- رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی از افزایش ۵۰ درصدی قیمت زعفران طی دو ماه اخیر خبر داد و گفت: متأسفانه این افزایش قیمت موجب کاهش صادرات و همچنین رکود در بازار داخلی شده است.

غلامرضا میری ادامه داد: دلال‌ها عامل اصلی افزایش قیمت زعفران هستند که با ایجاد جوی مبنی بر کمبود محصول و خشکسالی سال آینده، سبب به وجود آمدن این وضعیت شده‌اند و از این روش درآمد خوبی کسب کرده‌اند.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان زعفران استان با تأکید بر اینکه افزایش ۵۰ درصدی قیمت زعفران در مقایسه با افزایش دو درصدی قیمت‌ها در کشورهایی که بازار هدف صادرات زعفران را تشکیل می‌دهند، درصد قابل توجهی است، تصریح کرد: این اختلاف در روند افزایش قیمت‌ها سبب کاهش چشمگیر صادرات شده است.

■ مطالبات پیمانکاران؛ مهم‌ترین مشکل صنعت برق خراسان رضوی

تسنیم- رئیس هیأت مدیره سندیکای صنعت برق خراسان‌رضوی گفت: در حال حاضر، کمبود نقدینگی و مطالبات فراوان تولیدکنندگان و پیمانکاران صنعت برق از بخش دولتی یکی از بزرگترین مشکلات این صنعت است.

محسن شادمان با بیان اینکه مشکلات صنعت برق در بخش توزیع عدیده‌تر از بخش تولید است، خاطرنشان کرد: مسئولان دولتی و نمایندگان مجلس بیشتر به بخش تولید اهمیت می‌دهند اما باید توجه داشت که مشکلات بخش توزیع هم زیاد است.

■ رشد ۴۶۵ درصدی پروژه‌های سرمایه‌گذاری در مشهد

فارس- رئیس کمیسیون امور اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای اسلامی شهر مشهد گفت: در سال دوم شورای شهر مشهد در بحث پروژه‌های سرمایه‌گذاری شاهد رشد ۴۶۵ درصدی نسبت به سال نخست بودیم و در یک سال گذشته یک هزار میلیارد تومان اوراق منتشر شده است.

سیدعبدالکریم جوادی تصریح کرد: با توجه به اینکه شهرداری مشهد به‌صورت روزانه به بانک‌ها میلیون ها تومان سود پرداخت می‌کرد باید برای حل این مشکل به سمت پروژه‌های مشارکتی حرکت می‌کردیم و بر این اساس ۱۹ پروژه شهرداری مشهد با میانگین پیشرفت ۳۱ درصد باقیمت تمام‌شده بهره‌برداری در این مدت به فروش رسید.

رئیس کمیسیون امور اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای اسلامی شهر مشهد یادآور شد: در سال دوم کمیسیون اقتصادی شورای چهارم، چهار هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان پروژه مشارکتی به تصویب شورای شهر رسید و بیش از ۹۰ درصد از آن‌ها به سرمایه‌گذار داده شد.

■ پلمپ ۴۹ باشگاه ورزشی متخلف در مشهد

ایرنا- رئیس هیأت پزشکی ورزشی خراسان رضوی از پلمپ ۴۹ باشگاه ورزشی متخلف در مشهد از ابتدای امسال تاکنون خبر داد و گفت: طی این مدت در قالب ۱۴۳۰ مورد بازرسی از باشگاه‌های ورزشی برای ۴۴۷ باشگاه نیز اخطاریه صادر شده است.

سیدرضا گلدوزیان نداشتن مجوز، فروش داروها و مواد مکمل و عدم صدور کارت عضویت کمیته خدمات درمانی برای اعضا را از عمده‌ترین علل صدور اخطاریه و پلمپ این باشگاه‌ها برشمرد و با اشاره به اجرای طرح ضربتی بازرسی از باشگاه‌های ورزشی از ابتدای شهریور ماه در مشهد افزود: این طرح ویژه الزام باشگاه‌ها برای صدور کارت عضویت در کمیته خدمات درمان اجرا می‌شود.

وی با بیان اینکه از ابتدای اجرای این طرح تا ۲۷ شهریور ۱۵۲ باشگاه ورزشی بازرسی شدند، به صدور اخطاریه برای ۸۲ باشگاه متخلف در همین زمینه اشاره کرد و گفت: شش باشگاه نیز به دلیل عدم توجه به اخطاریه‌ها پلمپ شدند.

■ صادرات ۹۴ میلیون دلاری تعاونی‌های مرزنشین خراسان‌رضوی

تسنیم- دبیر اتاق تعاون خراسان‌رضوی گفت: در سال گذشته ۹۳ میلیون و ۹۶۸ هزار و ۷۴۵ دلار صادرات از طریق تعاونی‌های مرزنشین خراسان‌رضوی در کالاهای مختلف صورت گرفته است.

ناصر توکلیان‌فر اظهار کرد: میزان صادرات از این تعاونی‌ها در سه ماهه نخست سال جاری ۴۲ میلیون و ۸۳ هزار و ۳۷۳ دلار بوده و این در حالی است که در سه ماهه نخست سال گذشته این میزان ۱۹ میلیون و ۱۳۶ هزار و ۶۰۱ دلار بوده است.

وی با اشاره به اهمیت بخش صادرات در اقتصاد خراسان رضوی، بیان کرد: یکی از راهبردهایی که در تعاونی‌ها دنبال می‌شود موضوع صادرات است، در واقع با ورود به این بخش می‌تواند کمک زیادی به تولید ارزش افزوده در اقتصاد مبتنی بر تعاون داشته باشد.

دبیر اتاق تعاون خراسان رضوی افزود: هم‌اکنون بسیاری از محصولات تولیدی در تعاونی‌ها توسط مرزنشینان صادر می‌شود و این موضوع در واقع تکمیل‌کننده چرخه اقتصاد تعاونی‌هاست و می‌تواند به رسیدن این بخش به سهم ۲۵ درصدی در نظام اقتصادی کمک کند.